



VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA  
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Analýza a zhodnocení procesu konsolidace u vybraného podnikatelského subjektu  
Analysis and Evaluation of Consolidation Process at Selected Business Entity

Student:

Bc. Petra Gajdůšková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava  
Ekonomická fakulta  
Katedra účetnictví a daní

## Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Petra Gajdůšková**  
Studijní program: N6208 Ekonomika a management  
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně  
Téma: **Analýza a zhodnocení procesu konsolidace u vybraného podnikatelského subjektu**  
**Analysis and Evaluation of Consolidation Process at Selected Business Entity**  
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Význam a charakteristika konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy
  3. Proces konsolidace a jeho jednotlivé fáze
  4. Analýza a zhodnocení procesu konsolidace u vybraného podnikatelského subjektu
  5. Závěr
- Seznam použité literatury  
Seznam zkratk  
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce  
Seznam příloh  
Přílohy

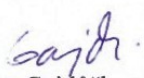
Seznam doporučené odborné literatury:

- ELLIOTT, Barry and Jamie ELLIOTT. *Financial Accounting and Reporting*. 16th ed. Harlow: Pearson, 2013. 877 p. ISBN 978-0-273-77817-2.
- LOJA, Radka a Radek JONÁŠ. *Konsolidovaná účetní závěrka podle českých předpisů v příkladech*. Praha: VOX, 2016. 156 s. ISBN 978-80-87480-52-6.
- ZELENKA, Vladimír a Marie ZELENKOVÁ. *Konsolidace účetních výkazů: principy a praktické aplikace*. 2. vyd. Osnice: Ekopress, 2018. 551 s. ISBN 978-80-87865-43-9.

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.  
proděškanka pro studium  
na základě pověření k jednání č.j.  
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, kromě příloh č. 1–3, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 24. 04. 2020

  
Bc. Petra Gajdůšková

## Obsah

1	Úvod.....	5
2	Význam a charakteristika konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy .....	7
2.1	Právní úprava .....	8
2.2	Definice konsolidované účetní závěrky .....	8
2.3	Povinnost sestavení konsolidované účetní závěrky .....	10
2.4	Vymezení vlivů .....	11
2.5	Definice základních pojmů .....	12
2.5.1	Vybrané položky v konsolidované účetní závěrce .....	14
2.6	Složky konsolidované účetní závěrky .....	19
2.6.1	Konsolidovaná rozvaha.....	20
2.6.2	Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty .....	21
2.6.3	Příloha ke konsolidované účetní závěrce.....	21
2.6.4	Konsolidovaná výroční zpráva .....	23
2.7	Konsolidace dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví .....	25
2.7.1	Určení konsolidované skupiny podniků .....	26
2.7.2	Hlasovací práva.....	27
2.7.3	Proměnlivost výnosů.....	30
2.7.4	Spojitosť mezi mocí nad jednotkou a výnosy .....	30
3	Proces konsolidace a jeho jednotlivé fáze .....	32
3.1	Příprava a zásadní rozhodnutí .....	33
3.1.1	Jednotná účetní pravidla .....	35
3.1.2	Metody konsolidace .....	36
3.2	Vlastní proces konsolidace.....	39
3.2.1	Vyloučení vzájemných vazeb mezi podniky v konsolidačním celku .....	39
3.2.2	Sestavení kurzovního lístku .....	42
3.2.3	Konsolidace účetních závěrek do měny podle IFRS .....	43
3.2.4	Ekonomické zhodnocení konsolidované účetní závěrky .....	46
3.3	Audit konsolidované účetní závěrky .....	50
3.3.1	Úprava auditorského postupu předpisy.....	50
3.3.2	Přijetí zakázky.....	51
3.3.3	Významnost a významné složky.....	52
3.3.4	Riziko.....	53
3.3.5	Vyhotovení zprávy auditora.....	54
4	Analýza a zhodnocení procesu konsolidace u vybraného podnikatelského subjektu. .....	58

4.1	Charakteristika vybrané obchodní společnosti.....	58
4.2	Konsolidační pravidla vybrané obchodní společnosti.....	61
4.3	Konsolidovaná účetní závěrka .....	64
4.4	Analýza vybraných položek konsolidované účetní závěrky .....	65
4.5	Ekonomická analýza .....	72
5	Závěr .....	74
	Seznam použité literatury .....	76
	Seznam zkratk .....	79

# 1 Úvod

Slovo konsolidace, původem z latiny, obecně znamená sloučení či sjednocení. V případě konsolidované účetní závěrky se jedná o účetní závěrku skupiny podniků, která slučuje stav aktiv, pasiv, nákladů a výnosů konsolidujícího podniku s jeho podílovou účastí v ostatních podnicích, které ovládá nebo v nichž má podstatný či společný vliv. Podle § 22 zákona o účetnictví se konsolidovanou závěrkou rozumí účetní závěrka, upravenou o metody konsolidace. Konsolidovaná účetní závěrka má stejný rozsah jako individuální účetní závěrka dle stejného zákona s výjimkou několika specifických položek, které jsou určeny jen pro konsolidovanou účetní závěrku.

Konsolidovaná účetní závěrka není již neznámý pojem, kterého se někdo obává. První skupiny byly u nás konsolidovány před 26 lety (1993). Od té doby prošla konsolidace úpravou jak českou legislativou, tak i podle Mezinárodních účetních standardů, ve kterých došlo k výrazným změnám. Jedna z nejnovějších změn v české legislativě proběhla v roce 2016, kdy vstoupila v platnost novela zákona o účetnictví pro účetní období začínající 1. 1. 2016 a později. V novele se snížily dosavadní kritéria pro sestavení konsolidované účetní závěrky.

Původní záměr byl však zachován, a to informovat vlastníky mateřské společnosti o finančním zdraví a hospodaření skupiny. Tyto informace čím dál častěji využívají i jiní uživatelé, např. banky nebo potencionální investoři. Účetní závěrka upravená o metody konsolidace má pouze informativní charakter a neslouží pro zpravování daní ani hospodářského výsledku.

Konsolidovaná účetní závěrka je auditovsky ověřovaná a musí podávat věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace konsolidačního celku. Jeden z nejzávažnějších problémů konsolidace je vymezení skupiny. Zahrnuje vymezení pravidel pro sestavení účetní závěrky, osvobození od konsolidace či možnosti vyloučení určité účetní jednotky z konsolidace. Také se musí definovat konsolidační vztah ovládání, zda jde o rozhodující, podstatný či společný vliv. Závisí na tom metoda konsolidace. U rozhodujícího vlivu použijeme metodu plné konsolidace, u podstatného vlivu ekvivalenční metodu a u společného vlivu využijeme poměrnou metodu.



V druhé kapitole bude představeno názvosloví a definice konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy podle českých předpisů. Budou popsány právní normy upravující konsolidaci, definice a význam konsolidace, konsolidačního celku, kdy nastává povinnost konsolidovat a kdo je povinen podrobit se konsolidaci. Dále budou popsány vybrané položky v konsolidované účetní závěrce, které nejsou přítomny v individuální účetní závěrce a také budou uvedeny složky konsolidované účetní závěrky. Poslední podkapitola bude věnována konsolidaci dle mezinárodních účetních standardů účetního výkaznictví.

Ve třetí kapitole bude popsán samotný proces konsolidace a jeho jednotlivé fáze, tedy přípravu a zásadní rozhodnutí, vlastní proces konsolidace, a nakonec audit konsolidované účetní jednotky. Příprava obnáší rozhodnutí, jakým způsobem bude proces konsolidace probíhat, sjednocení metod v konsolidačním celku a určení termínů. Při vlastním procesu konsolidace je potřeba upravit jednotlivé individuální účetní závěrky a sjednotit závěrky do jedné, tedy konsolidované účetní závěrky.

Poslední část se bude věnovat praktickému hledisku konsolidace vybrané obchodní společnosti. Bude provedena analýza vybraných položek konsolidované účetní závěrky, a nakonec bude zhodnocena finanční situace konsolidačního celku.

Cílem této diplomové práce tedy je charakterizovat, analyzovat a zhodnotit proces konsolidace účetní závěrky u vybraného podnikatelského subjektu.

Při zpracování diplomové práce bude využita zejména metoda teoretického vymezení základních pojmů, metoda komparace a praktické aplikace. V teoretické části bude použita metoda teoretického vymezení základních pojmů, která je hlavním východiskem diplomové práce. Metoda praktické aplikace bude použita v praktické části při analýze konsolidované účetní závěrky vybrané obchodní společnosti za poslední tři roky (2016-2018). Získané poznatky budou shrnuty pomocí metody syntézy.

## 2 Význam a charakteristika konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy

Od roku 2016 vstoupila v účinnost novela zákona č. 221/2015Sb., kterou se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dále jen jako novela. Novela výrazně snížila limity stanovující povinnost sestavení konsolidované účetní závěrky. V důsledku této legislativní změny narostl počet subjektů povinných konsolidovanou účetní závěrku sestavovat.

Cílem konsolidované účetní závěrky je vytvořit souhrnné informace akcionářům, budoucím akcionářům a dalším uživatelům například věřitelům, bankám, dodavatelům či odběratelům, o struktuře celkových aktiv a pasiv, nákladů a výnosů za celou konsolidující jednotku, která je kapitálově propojena. Jde o ucelení přehledu o skupině z jejich jednotlivých závěrek.

Autoři Elliot a Elliot (2013) tvrdí, že existují tři výhody pro stakeholdery připravit konsolidovanou závěrku:

- Ochrana investora – konsolidace zabraňuje publikování zavádějících výkazů, např. nafukováním tržeb prodejem druhému členovi v konsolidované skupině podniků,
- Předpověď – Konsolidace poskytuje více smysluplnější grafy. Konsolidující jednotky ukazují plné tržby na investice mateřské společnosti, zatímco individuální výkazy mateřské společnosti ukazují pouze obdržené dividendy od dceřiných společností.
- Odpovědnost – konsolidace poskytuje lepší měřítko výkonu managementu mateřské společnosti způsobem, že celkové příjmy za skupinu mohou být srovnány s celkovými očekávanými aktivy ve skupině pomocí ukazatele rentability investovaného kapitálu (ROCE).

## 2.1 Právní úprava

České předpisy konsolidovanou účetní závěrku upravují ve třech úrovních:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zejména §22, § 22a, §22aa, § 22b, §23, § 23a a § 23b,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví, kde se konsolidované závěrce věnují § 62 - § 67,
- České účetní standardy pro podnikatele č. 020.

Aktuálně platné standardy týkající se se konsolidace účetních závěrek a ekvivalenční metody upravují od roku 2013 následujících 5 standardů, které nahradily nebo novelizovaly dřívější standardy:

- IFRS 10 *Konsolidovaná účetní závěrka*, který nahradil některé části IAS 27 *Konsolidovaná a separátní účetní závěrka* a interpretace SIC-12 *Konsolidace – jednotky zvláštního určení*,
- IFRS 11 *Společná uspořádání*, který nahradil IAS 31 *Účasti na společných podnikání*,
- IFRS 12 *Zveřejnění účasti na jiných jednotkách*,
- IAS 27 *Samostatná účetní závěrka*,
- IAS 28 *Investice do přidružených společností a společných podniků*.

## 2.2 Definice konsolidované účetní závěrky

Podle zákona č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví, dále jen zákon o účetnictví, v § 22 se stanovuje konsolidovaná účetní závěrka jako účetní závěrka sestavená a upravená o metody konsolidace. Český účetní standard (dále jen ČÚS) č. 020 nabízí důkladnější definici. Uvádí se tam, že: „*Konsolidovanou účetní závěrkou s rozumí účetní závěrka ekonomického seskupení účetních jednotek, která slučuje stav majetku a závazků a dosažené výsledky hospodaření mateřské společnosti (ovládající osoby) s její podílovou účastí v dceřiných společnostech, přidružených společnostech, společných podnicích (ovládané osoby), ve kterých vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující nebo podstatný vliv.*“

Novinky přinesla novela zákona o účetnictví platná k 1.1.2016. Zákon o účetnictví nevymezuje pojem ovládání, a proto se opírá o jiné normy. Za prvé jde o Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků. Druhou normou můžeme uvést Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) dále jen zákon o obchodních korporacích, kde v § 74 je uvedeno, že: „*Ovládající osobou je osoba, která může v obchodní korporaci přímo či nepřímo uplatňovat rozhodující vliv. Ovládanou osobou je obchodní korporace ovládaná ovládající osobou.*“

Od roku 2016 je definována kategorizace účetních jednotek následovně:

Tabulka 2.1 Kategorizace účetních jednotek od roku 2016

Kategorie konsolidační skupiny	K rozvahovému dni na konsolidovaném základě	Kritéria		
		Aktiva celkem (netto) v mil. Kč.	Roční úhrn čistého obratu v mil. Kč	Průměrný počet zaměstnanců
Malá	nepřekračuje alespoň 2 z uvedených kritérií	100	200	50
Střední	není malou skupinou a nepřekračuje alespoň 2 z uvedených kritérií	500	1000	250
Velká	překračuje alespoň 2 z uvedených kritérií	500	1000	250

Zdroj: vlastní zpracování, zákon o účetnictví, § 1 odst. 2

Pod aktivy (netto) se označuje zůstatková hodnota majetku, tedy stav aktiv po korekci na konci účetního období. Čistý obrat znamená suma výnosů z prodeje vlastních výrobků a služeb za jedno účetní období po odečtení daně z přidané hodnoty. Průměrný

počet zaměstnanců získáme součtem zaměstnanců za jednotlivé měsíce účetního období a následně vydělením počtem měsíců za určité účetní období.

## 2.3 Povinnost sestavení konsolidované účetní závěrky

Zákon o účetnictví popisuje podmínky pro povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku pro účetní jednotku, která:

- je obchodní společností,
- je ovládající osobou, s výjimkou ovládajících osob, které vykonávají společný vliv.

Zákon o účetnictví dále stanovuje podmínky pro povinnost účetní jednotce, která překročila alespoň 2 ze 3 uvedených kritérií:

- hodnota aktiv v netto 100 000 000 Kč,
- čistý obrat více než 200 000 000 Kč,
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců.

Tato povinnost neplatí, pokud skupina zahrnuje subjekty veřejného zájmu. Mezi subjekty veřejného zájmu řadíme například banky, pojišťovny, zajišťovny a emitenty cenných papírů apod.

Zákon o účetnictví, § 22aa určuje podmínky, podle kterých se nemusí účetní jednotka zahrnovat do konsolidačního celku. Účinnost nastává, když bude platit jedna z podmínek uvedených níže:

- informace, které jsou nutné pro sestavení konsolidované účetní závěrky, se nemohou získat bez vynaložení vysokých nákladů nebo bez zbytečné časové prodlevy,
- podíly v účetní jednotce jsou drženy pouze z důvodu následného prodeje,
- striktní a déletrvající omezení významně brání konsolidující účetní jednotce ve výkonu jejích práv vztahující se s nakládáním s majetkem, nebo vedení dané účetní jednotky, pokud jde o vztahy na základě smlouvy s danou účetní jednotkou.

Je současně osobou zahrnutou do konsolidačního celku jiné konsolidující účetní jednotky řídící se právem České republiky nebo jiné země Evropské unie pokud:

- drží 100% podíl nebo,
- 90% podíl a nesestavení konsolidované účetní závěrky odsouhlasili ostatní akcionáři, kteří drží alespoň 10% podíl požádat nejpozději 6 měsíců před koncem účetního období o její sestavení.

Dále musí být splněny všechny následující podmínky:

- do konsolidačního celku jiné konsolidující jednotky musí být zahrnut všechny společnosti,
- konsolidovaná účetní závěrka a konsolidovaná výroční zpráva a zpráva auditora musí být přeložena do českého jazyka a musí obsahovat obchodní firmu a sídlo jiné konsolidující účetní jednotky, která konsolidovanou účetní závěrku sestavila a důvody nevytvoření konsolidačního celku.

## 2.4 Vymezení vlivů

Vymezení pojmu ovládání neposkytuje zákon o účetnictví, nýbrž zákon o obchodních korporacích. Přesněji v § 71 se uvádí, že vlivnou osobou je každý, kdo pomocí svého vlivu v obchodní korporaci rozhodujícím, významným způsobem ovlivní chování obchodní korporace, která je ovlivněnou osobou. Vliv také může nastat prostřednictvím jiné osoby či osob.

Rozlišujeme tři druhy vlivu:

- podstatný vliv,
- společný vliv,
- rozhodující vliv.

### *Podstatný vliv*

Významný vliv, který není společný ani rozhodující, držení nejméně 20 % hlasovacích práv; je doporučená ekvivalenční metoda konsolidace.

### *Společný vliv*

Vliv spolu s jednou nebo více osobami, který není rozhodující; je doporučena poměrná metoda konsolidace.

### *Rozhodující vliv*

Vliv, který představuje alespoň 40 %, resp. 30 %, pokud představoval na posledních po sobě jdoucích jednáních nejvyššího orgánu této osoby více než polovinu hlasovacích práv; je doporučena plná metoda konsolidace.

Zvolená metoda konsolidace se může změnit v návaznosti na určení dle jiných parametrů a nemusí odpovídat procentu hlasovacích práv.

## 2.5 Definice základních pojmů

V této kapitole budou upřesněny významy vybraných základních pojmů. Budou rozepsány tyto termíny:

- a) konsolidující ÚJ
- b) konsolidovaná ÚJ
- c) konsolidační celek, skupina účetních jednotek

### *Konsolidující ÚJ (mateřská)*

Zákon o obchodních korporacích v § 74 stanovuje, že mateřskou společností se rozumí osoba, která je ovládající společností. Ovládající osoba může přímo či nepřímo uplatňovat rozhodující vliv. Ovládaná společnost neboli dceřiná, musí mít k dispozici alespoň 50 % hlasovacích práv na určité osobě.

Dále v § 75 zákona o obchodních korporacích se má za to, že ovládající osobou/osobami je:

- která může jmenovat nebo odvolat většinu osob, které jsou členy statutárního orgánu obchodní korporace nebo osobami v obdobném postavení nebo členy kontrolního orgánu obchodní korporace, jejímž je společníkem, nebo může toto jmenování nebo odvolání prosadit,

- kdo nakládá s podílem na hlasovacích právech představujícím alespoň 40 % všech hlasů v obchodní korporaci, ledaže stejným nebo vyšším podílem nakládá jiná osoba nebo jiné osoby jednající ve shodě,
- které společně nakládají podílem na hlasovacích právech představujícím alespoň 40 % všech hlasů v obchodní korporaci, jsou osobami ovládajícími, ledaže stejným nebo vyšším podílem nakládá jiná osoba nebo jiné osoby jednající ve shodě,
- kdo sám nebo společně s osobami jednajícími s ním ve shodě získá podíl na hlasovacích právech představující alespoň 30 % všech hlasů v obchodní korporaci a tento podíl představoval na posledních 3 po sobě jdoucích jednáních nejvyššího orgánu této osoby více než polovinu hlasovacích práv přítomných osob.

Mateřskou jednotkou je takovou účetní jednotkou, která má jednu či více dceřiných jednotek (Zelenka, Zelenková, 2018).

#### *Konsolidovaná ÚJ (dceřiná)*

Dceřiná jednotka je taková účetní jednotka, která je ovládána mateřskou jednotkou (Zelenka, Zelenková, 2018). Ve vztahu mateřská – dceřiná účetní jednotka se uplatňuje rozhodující vliv, kontrola (vlastnický podíl většinou nad 40 %, pokud není prokázán opak), nad 50 %.

#### *Konsolidační celek, Skupina účetních jednotek*

Zákon o účetnictví definuje konsolidační celek jako uskupení konsolidované účetní jednotky, účetní jednotky pod společným vlivem a účetní jednotkou přidruženou. Vedle toho se objevuje i termín skupina účetních jednotek hlavně v návaznosti na novou kategorizaci účetních jednotek. Skupina účetních jednotek má však v zákoně o účetnictví stejnou definici jako výše uvedený konsolidační celek. Autoři Zelenka, Zelenková (2018) se domnívají, že termíny „Skupina účetních jednotek“ a „Konsolidační celek“ jsou synonyma.

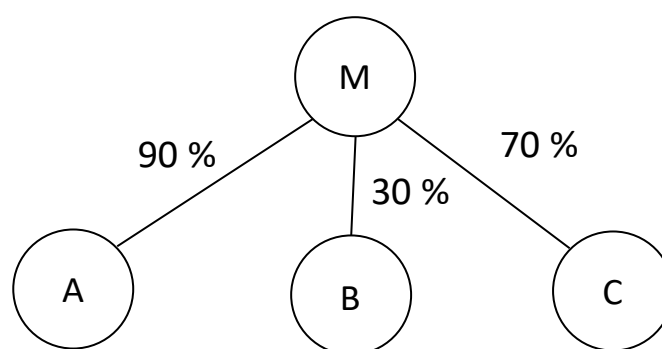


### 2.5.1 Vybrané položky v konsolidované účetní závěrce

Konsolidovaná účetní rozvaha obsahuje specifické položky, které v individuální účetní závěrce nejsou. Pár těchto specifických položek objasní následující kapitola.

Následující obrázek 2.1 uvádí fiktivní strukturu konsolidačního celku s podíly dceřiných společností A s.r.o., B s.r.o. a C s.r.o. na mateřské společnosti M s.r.o.

Obrázek 2.1 Rozdělení mateřské a dceřiných společností



Zdroj: vlastní zpracování, (Šrámková, 2017)<sup>1</sup>

Konsolidovanou skupinu tvoří společnosti M (mateřská společnost) a dceřiné společnosti A a C. Za tuhle skupinu bude sestavena konsolidovaná účetní závěrka. Společnost B je přidruženou společností. Do konsolidované účetní závěrky bude zahrnutá metodou ekvivalencí.

#### *Konsolidační rozdíl*

Konsolidačním rozdílem se dle Českých účetních standardů č. 020 rozumí rozdíl mezi pořizovací cenou podílu konsolidované účetní jednotky a jeho oceněním podle podílové účasti konsolidující účetní jednotky na výši vlastního kapitálu vyjádřeného reálnou hodnotou (ČÚS č. 020).

---

<sup>1</sup> <https://www.fucik.cz/publikace/rozhovor-s-alici-sramkovou-konsolidace-muze-se-tykat-prave-vas/>

Podle autorů Loja, Jonáš (2016, s. 19) je: „*Reálná hodnota vlastního kapitálu je dána rozdílem mezi reálnou hodnotou aktiv a cizího kapitálu ke dni akvizice nebo ke dni dalšího zvýšení účasti (bez dalšího pořízení cenných papírů nebo podílů.*“ Pod pojmem den akvizice se rozumí den, od kterého začíná účinně ovládající a řídící konsolidující účetní jednotka uplatňovat příslušný vliv nad konsolidovanou účetní jednotkou.

V Českých účetních standardech č. 020 se dále uvádí, že pokud se účetní hodnoty závazků a aktiv ke dni zvýšení účasti na základním kapitálu nebo ke dni akvizice nebudou význačně lišit, není potřeba v návaznosti s určením konsolidačního rozdílu přecenit vlastní kapitál na reálnou hodnotu k datu akvizice.

V případě, kdy dojde k přecenění položek aktiv a závazků na reálnou hodnotu ke dni zvýšení účasti na základním kapitálu nebo ke dni akvizice, je také potřeba upravit tyto položky i po dni akvizice. Položky se upravují především o rozdíly ve výši odpisů, nebo o výši odložené daně.

Loja, Jonáš (2016) uvádí, že konsolidační rozdíl vyjadřuje rozdíl mezi pořizovací cenou podílu konsolidující účetní jednotky s vedlejšími náklady související s pořízením od výši vlastního kapitálu konsolidované účetní jednotky vyjádřená reálnou hodnotou a odpovídajícího danému podílu k datu akvizice. Konsolidační rozdíl se počítá u všech konsolidačních metod podobným způsobem.

Konsolidační rozdíl vypočteme následujícím vzorcem:

$$KR = PC - \text{podílová účast KÚJ v \% . vlastní kapitál} \quad (2.1)$$

kde: PC... pořizovací cena včetně vedlejších nákladů souvisejících s pořízením

KR ... konsolidační rozdíl

KÚJ... konsolidující účetní jednotka v konsolidované účetní jednotce

Za hodnotu vlastního kapitálu dosadíme hodnotu ke dni akvizice v reálné hodnotě. Konsolidační rozdíl se odepisuje rovnoměrným odpisem 20 let a vykazuje se ve výkazu zisku a ztráty pod položkami *Zúčtování kladného/záporného konsolidačního rozdílu.*

Konsolidační rozdíl může nabývat kladných, nulových nebo záporných hodnot (Loja, Jonáš, 2016).

Běžná situace nastává, když je konsolidační rozdíl kladný. Znamená to, že konsolidované jednotky jsou schopné vytvářet zisk. Nulový konsolidační rozdíl se nachází u nově založené účetní jednotky, která je konsolidovanou. V případě záporného konsolidačního rozdílu si můžeme odvodit, že je to z důvodu špatné finanční situace účetní jednotky nebo špatného ocenění vlastního kapitálu (Loja, Jonáš, 2016).

#### *Menšinový vlastní kapitál*

Menšinový vlastní kapitál uvádíme jen v případě plné konsolidační metody. Vykazuje se v rozvaze na straně pasiv ve vlastním kapitálu.

Položky menšinového kapitálu dle § 65 odst. 2 vyhlášky:

- Menšinový základní kapitál,
- Menšinové kapitálové fondy,
- Menšinové fondy ze zisku včetně nerozděleného zisku a neuhrazené ztráty minulých let,
- Menšinový výsledek hospodaření běžného účetního období.

Podle Českých účetních standardů č. 020 se ve zveřejňovaných údajích vykáže pouze souhrnná položka v rozvaze na straně pasiv s názvem “Menšinový vlastní kapitál”.

Následující vzorce udávají výpočet menšinového podílu (MP) v konsolidované rozvaze (vzorec 2.2) a výpočet menšinového podílu v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty (vzorec 2.3) jak uvádí Loja, Jonáš (2016).

$$MP = (100 \% - \text{podílová účast KÚJ v } \%) \cdot \text{vlastní kapitál} \quad (2.2)$$

$$MP = (100 \% - \text{podílová účast KÚJ v } \%) \cdot VHBÚO \quad (2.3)$$

### *Cenné papíry a podíl v ekvivalenci*

Položku cenné papíry a podíly v ekvivalenci zařazujeme do konsolidované rozvahy jen v případě zvolené ekvivalenční metody konsolidace. Podle ČÚS č. 020 ji vypočteme jako součin podílové účasti konsolidující účetní jednotky v účetní jednotce pod podstatným vlivem a výši vlastního kapitálu k datu konsolidace.

### *Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci*

Tuto položku vykazujeme jen při ekvivalenční metodě. Řadíme ji do konsolidované rozvahy na straně pasiv a promítne se také v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty. Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci, (dále jen PHVE) zařazuje konsolidovaná účetní jednotka pod podstatným vlivem ve výsledku hospodaření za běžné účetní období. ČÚS č. 020 stanovuje, že podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci se vypočte tak, že je výsledkem součinu podílové účasti konsolidující účetní jednotky v účetní jednotce pod podstatným vlivem a výše hospodářského výsledku hospodaření této účetní jednotky od dne akvizice do konce účetního období (Loja, Jonáš, 2016).

$$PHVE = \text{podílová účast KÚJ v \%} \cdot VHBÚO \quad (2.4)$$

### *Konsolidační rezervní fond*

Konsolidační rezervní fond se také týká v případě zvolení konsolidační metody ekvivalencí. Dle ČÚS č. 020 konsolidační rezervní fond představuje akumulované podíly na výsledcích hospodaření v ekvivalenci minulých let účetních jednotek pod podstatným vlivem ode dne jejich akvizice a obsahuje rovněž podíly konsolidované účetní jednotky pod podstatným vlivem na změnách v úhrnné výši ostatního kapitálu daného období (Loja, Jonáš, 2016).

Konsolidační rezervní fond se vypočte následovně:

$$KRF = (\text{podílová účast KÚJ v \%} \cdot \text{vlastní kapitál}) - \text{vlastní kapitál} \quad (2.5)$$

### *Podíly se zpětnou vazbou*

Podle ČÚS č. 020 se podíly se zpětnou vazbou se vykazují v konsolidované rozvaze na straně aktiv i pasiv, podle účelu pořízení. V případě pořízení za účelem krátkodobého držení a následného prodeje, vykazují se na straně aktiv pod finančním

majetkem. V opačném případě, tedy účel dlouhodobého držení podílu se vykáže na straně pasiv v položce Základní kapitál. Představuje tak snížení vlastního kapitálu v jmenovité hodnotě podílu. Případný rozdíl mezi cenou pořízení a jmenovitou hodnotou se vykazuje v položce Kapitálové fondy. Tato skutečnost se musí objevit v příloze ke konsolidované účetní závěrce.

#### *Odložená daň*

O odložené dani účtují a vykazují účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu, a které tvoří konsolidační celek a účetní jednotky. Ostatní jednotky si mohou stanovit, zda budou odloženou daň vykazovat a účtovat o ní. Odloženou daň upravuje § 59 vyhlášky č. 500/2002 Sb., Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, dále jen jako „Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele“ a České účetní standardy č. 003. České předpisy nevykazují rozdílné požadavky na konsolidovanou účetní závěrku od individuální účetní závěrky. Proto se postupuje podle obecných pravidel pro individuální účetní závěrku vztažených na konsolidovanou účetní závěrku (Loja a Jonáš, 2016).

V konsolidované účetní závěrce podle Loja a Jonáš (2016) vznikají následující typy odložené daně:

- z individuální účetní závěrky,
- v důsledku přecenění aktiv a závazků na reálnou hodnotu k datu akvizice,
- z eliminací vnitroskupinových transakcí,
- ze zhodnocení investice.

Odložená daň převzatá z individuální účetní závěrky vzniká z odložené daňové pohledávky nebo závazku, který je přebírán z individuálních účetních závěrek jednotek, které jsou součástí konsolidačního celku. Jednotlivá účetní jednotka si vypořádá položky sama a není předmětem konsolidace (Loja a Jonáš, 2016).

Odložená daň dále vzniká v důsledku přecenění aktiv a závazků k datu akvizice za účelem stanovení konsolidačního rozdílu. Vzniká z rozdílu účetní a daňové základny

aktiv a závazků. Tím se vykazuje buď odložená daňová pohledávka nebo závazek a souvztažně ovlivňuje hodnotu vlastního kapitálu k datu akvizice, který se projeví se výpočtu konsolidačního rozdílu (Loja a Jonáš, 2016).

Když společnost účtuje o odložené dani poprvé, použije se účet *Jiný výsledek hospodaření minulých let* pro zaúčtování části odloženého daňového závazku nebo pohledávky, která souvisí s předchozím účetním obdobím. Je to z důvodu je původ odložené daně, která v prvním roce účtování vychází ze všech přechodných rozdílů, jež vznikly za celou dobu existence účetní jednotky. Ale část daňového závazku se vztahuje k přechozímu účetnímu období. Tato část nesmí ovlivnit výsledek hospodaření běžného období a bude zaúčtována čistě rozvahově.<sup>2</sup>

O rozdíl odložené daně, která vznikla z eliminace vnitroskupinových transakcí se musí upravit výsledek hospodaření. Z neupraveného výsledku hospodaření byla již vypočtena daň, a není možné vyloučit tento výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření se musí upravit o odloženou daňovou pohledávku nebo závazek (Loja a Jonáš, 2016).

Odložená daň ze zhodnocení investice vzniká, pokud je hodnota čistých aktiv konsolidované účetní závěrky vyšší než pořizovací cena tohoto podílu u konsolidující účetní jednotky po odečtení menšinového podílu. Pak došlo ke zhodnocení investice a s tím i přechodný zdanitelný rozdíl, ze kterého za určitých okolností vzniká odložená daň.

Příkladem může být výplata dividend. Výplata dividend je v rámci EU osvobozena od daně z příjmů. O odložené dani by se účtovalo v případě, kdyby výplata dividend nebyla osvobozena od daně z příjmu, nebo kdyby konsolidující účetní jednotka chystala prodej této účetní jednotky (Loja a Jonáš, 2016).

## 2.6 Složky konsolidované účetní závěrky

Konsolidovaná účetní závěrka se skládá podle prováděcí vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele z:

- Konsolidované rozvahy,

---

<sup>2</sup> [www.dreport.cz/wp-content/uploads/Accounting\\_news\\_cz\\_11\\_2018.pdf](http://www.dreport.cz/wp-content/uploads/Accounting_news_cz_11_2018.pdf)

- Konsolidovaného zisku a ztráty,
- Příloha ke konsolidované účetní závěrce.

Může být doplněna podle § 64 prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele o:

- Konsolidovaný přehled o peněžních tocích,
- Konsolidovaný přehled o změnách vlastního kapitálu.

Dokumentuje se přehledem o způsobu transformace z účetních jednotek, které mají povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky

### 2.6.1 Konsolidovaná rozvaha

Konsolidovaná rozvaha se doplní podle prováděcí vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele § 65 v případě plné metody o:

- Kladný nebo záporný konsolidační rozdíl (KR),
- Menšinový vlastní kapitál,
  - Základní kapitál,
  - Kapitálové fondy,
  - Fondy ze zisku včetně nerozděleného zisku/ztráty minulých let,
  - Výsledek hospodaření běžného období.

V případě Ekvivalenční metody doplňujícími položkami jsou:

- Cenné papíry a podíly v ekvivalenci (CPVE),
- Konsolidační rezervní fond (KRF),
- Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci (PVHE).

Aktiva se uvádějí v netto stavu a stejně jako u individuální rozvahy jsou uvedeny srovnávací údaje za jedno minulé účetní období. Výčet všech položek je v příloze č. 1.

## 2.6.2 Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty

Konsolidovaný výkaz zisku a ztrát se doplní o tyto položky nalezené v prováděcí vyhlášce k podvojnému účetnictví pro podnikatele, § 66:

- náklady,
  - Zúčtování kladného konsolidačního rozdílu (KR),
- výnosy,
  - Zúčtování záporného konsolidačního rozdílu (KR),
- Menšinové podíly na výsledku hospodaření,
- Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci (PVHE).

Výše uvedené termíny jsou již vysvětleny v kapitole 2.5.1. Struktura konsolidovaného výkazu zisku a ztrát je v příloze 1.

## 2.6.3 Příloha ke konsolidované účetní závěrce

Prováděcí vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele § 67 obsahově vymezuje přílohu ke konsolidované účetní závěrce. Uvádí, že konsolidující účetní jednotka uvede obsahově stejné informace, jako při vyplnění individuální roční závěrky. Informace upraví tak, aby mohlo možné snadné posouzení finanční situace konsolidačního celku. Konsolidující jednotka dále provede úpravy, od kterých se odlišuje od individuální účetní závěrky.

Tyto úpravy jsou:

- vyloučení transakcí mezi spřízněnými stranami, které jsou do konsolidace zahrnuty a které do konsolidace nepatří,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období se zvlášť vykazuje u účetních jednotek, které konsolidují podle poměrné konsolidační metody,
- část odměn, záloh, závdavků a úvěrů přiznaných členům řídicích, kontrolních a případně správních orgánů se uvádějí pouze částky přiznané konsolidující účetní jednotkou a jejími konsolidovanými účetními



jednotkami členům řídicích, kontrolních a případně správních orgánů konsolidující účetní jednotky.

Konsolidující účetní jednotka uvede ve vztahu k všem konsolidujícím účetním jednotkám zahrnutým do konsolidované účetní závěrky následující informace do konsolidované přílohy k účetní závěrce:

- Konsolidující účetní jednotka (mateřská společnost):
  - název a sídlo konsolidovaných účetních jednotek zahrnutých do konsolidačního celku,
  - podíl na vlastním kapitálu v těchto účetních jednotkách zahrnutých do konsolidačního celku držený jinými účetními jednotkami než konsolidující účetní jednotkou nebo osobami jednajícími vlastním jménem, ale na účet těchto účetních jednotek,
  - dále uvede důvody na základě kterých se stala ovládající osobou,
  - název a sídlo konsolidovaných účetních jednotek nezahrnutých do konsolidačního celku z důvodů nevýznamnosti, včetně důvodů jejich nezahrnutí s uvedením podílu na vlastním kapitálu v těchto účetních jednotkách drženého jinými osobami než konsolidující účetní jednotkou.
- Jednotky přidružené:
  - název a sídlo účetních jednotek přidružených, které jsou zahrnuty do konsolidované účetní závěrky,
  - podíl na vlastním kapitálu v těchto účetních jednotkách přidružených, který drží účetní jednotky zahrnuté do konsolidace nebo osoby jednající vlastním jménem, ale na účet těchto účetních jednotek.
- Jednotky pod společným vlivem:
  - název a sídlo účetních jednotek pod společným vlivem zahrnutých do konsolidované účetní závěrky,
  - podíl na vlastním kapitálu v těchto účetních jednotkách pod společným vlivem, který drží účetní jednotky zahrnuté do konsolidace nebo osoby jednající vlastním jménem, ale na účet těchto účetních jednotek; dále uvede důvody, na základě kterých je vykonáván společný vliv.

- Jednotky, které nejsou konsolidovanými, přidruženými, ani pod společným vlivem:
  - název a sídlo účetních jednotek, které nejsou konsolidovanými, přidruženými, ani pod společným vlivem, v nichž mají účetní jednotky samy nebo prostřednictvím osoby jednající vlastním jménem na její účet podíl na vlastním kapitálu menší než 20 %,
  - uvede se výše podílu na vlastním kapitálu, včetně celkové výše vlastního kapitálu a výše výsledku hospodaření za poslední účetní období těchto účetních jednotek, od kterých byla přijata účetní závěrka,
  - informace o vlastním kapitálu a o výsledku hospodaření nemusejí být uvedeny, pokud se týkají účetní jednotky, která nemá povinnost zveřejňovat účetní závěrku.

Účetní jednotka neuvede informace výše uvedené, pokud by tyto informace svou povahou vážně poškozovaly kteroukoliv účetní jednotku, již se týkají. Informace o vynechání těchto údajů se vždy uvede v příloze v konsolidované účetní závěrce.

Konsolidující účetní jednotka dále uvede:

- způsob konsolidace a použité metody konsolidace,
- vysvětlení položek Kladný / Záporný konsolidační rozdíl, metody jejich stanovení a jakékoli významné změny oproti předcházejícímu účetnímu období,
- u položek uvedených v konsolidované účetní závěrce, které jsou nebo původně byly vyjádřeny v cizí měně, se uvedou informace o způsobu jejich přepočtu na měnu, v níž byla sestavena konsolidovaná účetní závěrka.

#### 2.6.4 Konsolidovaná výroční zpráva

Výroční zprávu mají povinnost sestavovat společnosti, které mají povinnost být auditovány. Účelem výroční zprávy je podat ucelené, vyvážené a komplexní informace o

činnosti a hospodaření společnosti. Mají zde být informace doplňující účetní závěrku a popsat aktuální stav s výhledem do budoucna, čímž se liší od přílohy k účetní závěrce.

Konsolidovanou výroční zprávu doplňujeme informacemi za konsolidační celek. Jedná se o informace o hospodaření celé skupiny a podat také nefinanční informace, které jsou doplněním přílohy ke konsolidované účetní závěrce. Popisuje názvy a sídla všech dceřiných společností, velikost podílu na základním kapitálu, organizační strukturu, informace o přeměnách společnosti aj. Údaje obsažené ve výroční zprávě jsou zdrojem informací hlavně pro stávající, ale i budoucí akcionáře. Každá účetní jednotka se může rozhodnout v jaké délce a stručnosti bude při vyhotovování.

Konsolidovaná výroční zpráva se zveřejňuje podobně jako konsolidovaná či individuální účetní závěrka. Ve lhůtě 30 dnů po ověření výroční zprávy auditorem a schválena valnou hromadou společnosti. Pokud nebude konsolidovaná zpráva ověřena či nebude schválena valnou hromadou, stále je podmínka konsolidovanou zprávu zveřejnit, a to do konce následujícího období.<sup>3</sup>

#### *Zpráva o vztazích*

Tento dokument podává písemnou zprávu o vztazích mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou za uplynulé účetní období.

Účelem této zprávy je popsat veškerá jednání a úkony ovládané osoby, které jsou ovlivněny určitými vztahy, jež plynou z jejího začlenění do seskupení. Zpráva má podat ucelenou informaci o struktuře daného konsolidačního celku včetně postavení společnosti v ní. Odhaluje strukturu subjektů jako celku, vztahy mezi jednotkami a významnější jednání uskutečněné v rámci skupiny. Ve zprávě o vztazích statutární orgán zhodnotí výhody a nevýhody, které plynou ze vztahu mezi jednotlivými jednotkami. Také uvede, zda převažují výhody či nevýhody a jaké z toho plynou rizika pro ovládanou osobu, jak tvrdí Skálová (2019).

---

<sup>3</sup> <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/sestaveni-vyrocní-zpravy/>

Zprávu o vztazích sestavuje statutární orgán ovládané osoby a sestavuje se vždy, když dojde k ovládnutí. Vyhotovuje se do tří měsíců od skončení účetního období, za níž je zpráva o vztazích vyhotovena. V případě ustanovení kontrolního orgánu se přezkoumá kontrolním orgánem. Poté bez zbytečného odkladu statutární orgán založí do sbírky listin příslušného rejstříkového soudu.<sup>4</sup>

## 2.7 Konsolidace dle mezinárodních standardů účetního výkaznictví

Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku můžeme rozlišit z dvou pohledů. Z pohledu Českých účetních standardů, nebo z pohledu pravidel mezinárodních standardů účetního výkaznictví neboli IFRS. Pravidla IFRS prostřednictvím IFRS 10 narozdíl od českých účetních standardů požadují sestavit konsolidovanou závěrku vždy, pokud jeden subjekt ovládá jiný subjekt. Povinnost sestavení je tedy na principu ovládnutí, to znamená, že jeden subjekt má schopnost ovlivňovat finanční a provozní politiku a rozhodnutí dceřiného podniku za účelem vlastního prospěchu. Ovládnutí je dáno v první řadě držbou většiny hlasovacích práv, ale taky to může vyplývat z jiných okolností (Hornická a Vašek, 2012).

Metody konsolidace dle standardů IFRS jsou obdobné jak v českých prepisech. Patří mezi ně metoda plné konsolidace a metoda ekvivalence, tedy protihodnotou. Poměrná metoda konsolidace byla zrušená Nadací Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) k 1. lednu 2013. Byla to metoda zahrnutí výnosů, nákladů, aktiv a pasiv v poměru k procentu firmy účasti ve společném podniku. Metoda poměrné konsolidace byla dříve přijata účetními standardy IFRS, ale umožnila také použití ekvivalenční metody. Podle všeobecně uznávaných účetních principů, anglicky Generally Accepted Accounting Principles, (dále jen GAAP) je podíl firmy na společném podniku účtován ekvivalenční metodou.<sup>5</sup>

Zastánci poměrné konsolidace tvrdili, že tato metoda poskytla podrobnější informace, protože rozdělila výkon podílu společného podniku na jeho součásti. Metodu ekvivalence upřednostňoval GAAP, který se domníval, že jde o jednodušší a přímější

---

<sup>4</sup> <https://www.matidal.cz/novinky/2019/03/19/zprava-o-vztazich-jeji-nalezitosti/>

<sup>5</sup> <https://www.investopedia.com/terms/p/proportional-consolidation.asp>

přístup k účtování externích investic. IFRS nakonec dospěly k tomuto pohledu a nyní jsou IFRS a GAAP sjednoceny v používání ekvivalenční metody pro účtování podílů ve společných podnicích.

Součástí celkového poslání IFRS je standardizovat jasný přístup k finančnímu účetnictví, aby zúčastněné strany po celém světě lépe porozuměly operacím společnosti bez ohledu na to, kde se nacházejí. Při řešení účtování o společných podnicích chtěl standard IFRS vyloučit nesrovnalosti ve vykazování „*společných ujednání*“, které podle IFRS 11 klasifikuje jako „*společné operace*“ nebo „*společné podniky*“ v souladu s IFRS 11. Mezinárodní účetní standardy (IAS) 31 sloučených společných operací a společných podniků a IFRS 11 vyžadují použití ekvivalenční metody a zrušení metody poměrné konsolidace.

### 2.7.1 Určení konsolidované skupiny podniků

Vymezení společného vlivu se také zabývá standart IFRS 11 *Společná uspořádání*. IFRS 10 stanovuje, že: „*investor ovládá jednotku, do níž bylo investováno, pokud je vystaven účinku práv na proměnlivé výnosy ze své angažovanosti na jednotce, do níž bylo investováno, nebo na ně má právo, a je schopen ovlivňovat tyto výnosy pomocí své moci nad touto jednotkou.*“ Tato definice obsahuje tři stěžejní body, a to: moc nad jednotkou, vystavení se proměnlivým výnosům a spojitost mezi mocí a výnosy. Spojitost je myšlena tím, že se jedná o jednu určitou jednotku. Pod termínem výnosy jsou míněny nejen výnosy v účetním pojetí, ale také ekonomický přínos (Zelenka a Zelenková, 2018).

Dle IFRS 10 se mocí myslí existující práva investora, která mu dává schopnost ovlivňovat významné činnosti jednotky, do níž bylo investováno. Za významné činnosti se tedy považují za činnosti dané jednotky, které významně ovlivňují výnosy investora. Z tohoto vymezení moci může ovlivňování nastat v daném okamžiku schopnosti ovlivnit významné činnosti dané jednotky, bez ohledu nato, zda opravdu významné skutečnosti ovlivňuje. Abychom byli schopni určit, zda se jedná o činnosti s nejvýznamnějším vlivem na výnosy dané jednotky, musíme posoudit účel dané jednotky a záměr s danou jednotkou, faktory určující marži, hodnotu dané jednotky, výnosy, další vlivy rozhodovacích pravomocí každého z investorů na výnosy z dané jednotky a jiné

skutečnosti. Dalším předpokladem pro posouzení vlivu je, jakým způsobem jsou činěna rozhodnutí o významných činnostech. To posoudíme z existence hlasovacích práv nebo jiného práva. Moc tedy plyne z práva. Právo zajistí moc investora vztažené na jednotku. IFRS 10 v této souvislosti rozděluje práva na podstatná a ochranná (Zelenka a Zelenková, 2018).

Podstatná práva se označují práva, které se mohou uplatnit tehdy, kdy je třeba rozhodovat o významných činnostech, přičemž držitel podstatného práva potřebuje prakticky toto právo využít. Podstatná práva mají tři znaky, podle nichž je můžeme rozlišit. První znak vyjadřuje skutečnosti, zda existují překážky, které znemožňují investorovi uplatňovat právo. Podle druhého znaku se musí posuzuje, zda existují další strany, které musí souhlasit s tím, aby ta práva byla uplatněna a třetí znak udává podle čeho se musí posoudit, zda uplatnění těchto práv je výhodné či nevýhodné.

Na druhou stranu ochranná práva slouží k tomu, aby ochraňovala zájmy držitele těchto práv bez toho, aniž by mu poskytovala moc nad jednotkou, již se tato práva týkají. Z právě toho důvodu se ochranná práva nenahlíží z pohledu moci nad významnými činnostmi jednotky. Ochrannými právy většinou disponují menšinová akcionáři (Zelenka a Zelenková, 2018).

Podle autorů Elliot a Elliot (2013) když jedna společnost získá kontrolu v jiné společnosti a kombinace je považována jako akvizice, aktiva a pasiva dceřiné společnosti jsou uváděny v mateřských konsolidovaných výkazech v reálné hodnotě. Na konsolidaci, když nabyvatel získá méně než 100 % obvyklých akcií, není rozdíl (pozitivní nebo negativní) mezi reálnou hodnotou čistých aktiv a jejich účetní hodnotou, a nekontrolní podíly jsou připsány na vrub nebo odečteny podle jejich příslušného procentního podílu.

### 2.7.2 Hlasovací práva

Pro ovládání jednotky slouží i hlasovací práva, IFRS 10 rozlišuje následující členění hlasovacích práv.

### *Investor drží většinu hlasovacích práv*

V případě, ve kterém investor drží většinu hlasovacích práv, má obvykle kontrolu. To znamená, že ovládá jednotku, do níž investoval. Nedává to samo o sobě moc, je nutné posoudit, zda i bez ohledu na většinu hlasovacích práv investora neexistuje jiná strana, která by měla právo na řízení významných činností dané jednotky. Mezi jiné zainteresované strany může patřit například vláda, soud, vykonavatel závěti, správce konkurzní podstaty či regulátor (Zelenka a Zelenková, 2018).

### *Investor drží méně než polovinu hlasovacích práv*

Když investor drží méně, než polovinu hlasovacích práv musí splnit další předpoklady, aby se naplnila podstata moci nad danou jednotkou. První možný předpoklad je, když uzavřel dohodu s dalšími držiteli hlasovacích práv, kteří drží více než jednu polovinu hlasovacích práv. V této dohodě se zavazuje s ostatními držiteli hlasovacích práv, že budou hlasovat shodně s ním, a tedy má moc nad jednotkou, do níž investoval (Zelenka a Zelenková, 2018).

Mezi dalšími podmínkami, které musí nastat, aby měl investor moc nad jednotkou, do níž investoval je, že investor musí držet i práva vzniklá na základě ostatních smluvních dohod. Musí držet potenciální hlasovací práva, například kupní opce na nákup akcií (s hlasovacími právy) jiné jednotky, nebo převoditelné nástroje. Pokud posouzení skutečností ve výše uvedených podmínkách nenastává definitivní závěr, že investor, který drží méně, než polovinu hlasovacích práv disponuje či nedisponuje ovládnutím jiné jednotky, přechází na řadu podmínka, zda disponuje „de facto“ moc. „De facto“ moc může vyvstat ze skutečností, které jsou například: rozsah hlasovacích práv držených investorem ve vztahu a rozptylu hlasovacích práv držených ostatními držiteli, platí přímá úměrnost mezi počtem hlasů, které drží investor ve vztahu k jiným držitelům hlasů a mezi počtem stran, které by museli jednat spolu, aby přehlasovaly investora. Čím vyšší je počet obou faktorů, tím je pravděpodobnější, že by investor mohl mít existující práva, která mu dávají aktuální schopnost řídit významné činnosti. Dalším způsobem je mít hlasovací práva držená investorem, jinými držiteli hlasovacích práv a v poslední řadě práva vzniklá z jiných smluvních ujednání (Zelenka a Zelenková, 2018).

Pokud ani po posouzení výše uvedených skutečností není jasné, zda existuje moc, musí se posoudit dodatečné skutečnosti spolu s dodatečnými faktory. Mezi tyto faktory

patří například počet ostatních akcionářů, kteří obvykle hlasují při rozhodování o významných činnostech jednotky, do níž bylo investováno. Taková skutečnost spolu s dodatečnými faktory již může vést k identifikaci moci. V případě, že ani po posouzení dalších skutečností se neprokáže, že investor ovládá danou jednotku, do níž investoval, má se zato, že ji neovládá (Zelenka a Zelenková, 2018).

#### *Ostatní hlasovací práva*

Autoři Zelenka a Zelenková (2018) tvrdí, jestliže nevyplývá moc z hlasovacích práv, může plynout z ostatních podstatných práv.

Ty se posuzují faktory:

- Účel a záměr
  - posouzení rizik vztažené k dané jednotce a jak velkému riziku je investor vystaven,
  - míra angažovanosti investora a rozhodnutí učiněná při vzniku dané jednotky,
  - závazek investora udržovat danou jednotku v pokračování činnosti, která jí byla vymezena,
  - smluvní ujednání při vzniku dané jednotky,
- důkazy o praktické schopnosti řídit významné činnosti,
  - příkladem může být situace, kdy investor dosadí klíčové zaměstnance, kteří řídí významné činnosti jednotky, do níž investoval,
- zvláštní vztahy,
  - jedná se o specifické vztahy, kdy provozní činnosti jednotky jsou z různých důvodů závislé na investorovi,
- vysoká míra vystavení se variabilním nákladům,
  - Vysoký stupeň vystavení investora variabilitě výnosů jednotky, do níž investoval, je úspěšným předpokladem pro indikaci moci nad danou jednotkou. Avšak tento faktor samotný není zcela určující.



### 2.7.3 Proměnlivost výnosů

Samotná moc nestačí k identifikaci ovládní podle IFRS 10. Dalším předpokladem z definice ovládní je vystavení se proměnlivosti výnosů, do níž investoval. Měl by to být důsledek svého působení v jednotce, případně zda má na tyto proměnlivé výnosy právo.

Podle IFRS 10 se výnosy nerovnají čistě účetním výnosům. Pojem výnosy v pojetí IFRS 10 má mnohem širší význam. Oproti účetním výnosům mohou mít výnosy v pojetí IFRS 10 kladný i záporný charakter, případně označuje jako souhrn kladných a záporných efektů z působení.

Toto pojetí zahrnuje například tyto ekonomické přínosy: dividendy a jiné podíly na zisku, úroky z dluhových finančních nástrojů emitovaných danou jednotkou, změny hodnoty investice, odměny za správu aktiv nebo závazků a další (Zelenka a Zelenková, 2018).

I přes to je skutečností, že i když jeden jediný investor může ovládat jednotku, více než jedna strana se může podílet na výnosech plynoucích z jednotky. Setkáme se s tím u držitelů menšinových podílů, kteří se podílejí na výnosech formou dividend, nebo jiných podílů na zisku (Zelenka a Zelenková, 2018).

### 2.7.4 Spojitost mezi mocí nad jednotkou a výnosy

Existence samotné moci nad jednotkou, do níž investor investoval a samotného vystavení investora s proměnlivými výnosy z jeho angažovanosti nemusí vždy znamenat ovládní. Ovládní je potvrzeno tehdy, když se tyto dva faktory spojí dohromady, tedy investor má schopnost použít svou moc k tomu, aby ovlivnil výnosy, které vznikají díky jeho angažovanosti na jednotce, do níž investoval (Zelenka a Zelenková, 2018).

Toto vedlo autory IFRS 10 k tomu, aby v této souvislosti zavedli teorii zastoupení. Ta spočívá v tom, že investory rozdělil na pána (má rozhodovací pravomoce) a zástupce (nemá rozhodovací pravomoce). Zástupce je k hlavnímu účelu, aby jednal jménem a

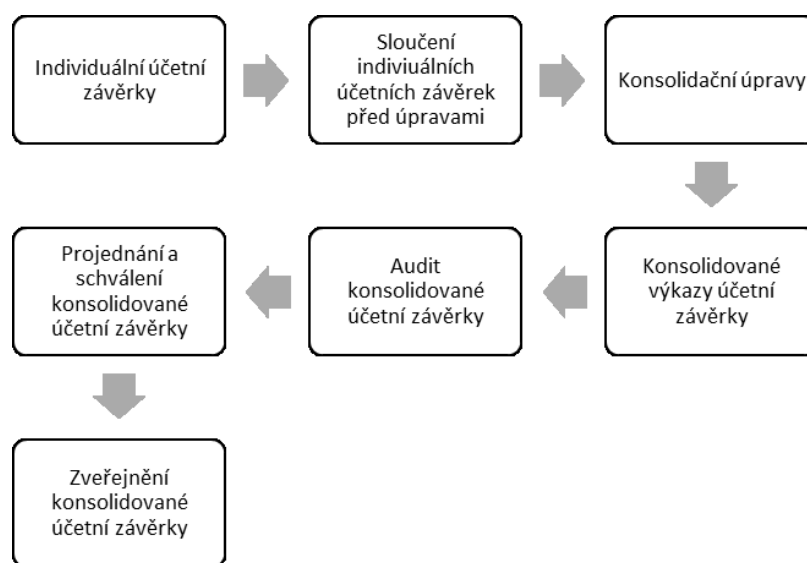
k prospěchu jiné strany nebo jiných stran, a proto neovládá jednotku, když vykonává rozhodovací pravomoc. Znamená to, že moc pána je někdy vykonávána prostřednictvím zástupce, nicméně ve prospěch pána. Pán tedy může delegovat rozhodovací pravomoci na svého zástupce za práva držená přímo sebou samým (Zelenka a Zelenková, 2018).

Při posouzení, zda investor ovládá a zda ten, kdo rozhoduje je pánem nebo zástupcem, je třeba ještě vyhodnotit vztahy s jinými stranami. Zkoumá se, zda jiná strana koná ve prospěch investora. Standart IFRS 10 požaduje nejen posouzení povaha vzájemných vztahů, ale také jak na sebe strany vzájemně působí. Tyto vztahy mohou být, ale nemusí na základě smlouvy. Jiná strana je považována za zástupce, pokud investor, nebo ti, co řídí jeho činnosti, mají schopnost řídit tak, aby jednala ve prospěch investora. Investor musí rozhodnout, jaké mají zástupci rozhodovací pravomoci (Zelenka a Zelenková, 2018).

### 3 Proces konsolidace a jeho jednotlivé fáze

Proces konsolidace můžeme rozdělit na tři na sebe navazující fáze, bez omezení pravidel a metod, podle nichž je konsolidovaná účetní závěrka sestavena. První je fáze přípravná, tedy fáze, kterou proces konsolidace začíná. Před první konsolidací je třeba identifikovat konsolidační celek, tedy společnosti, které budou konsolidovány v jeden celek. Mateřská společnost stanoví pravidla, podle kterých bude konsolidace probíhat.

Obrázek č. 3.1 Schéma procesu konsolidace



Zdroj: vlastní zpracování, (Loja, Jonáš, 2016)

Když si mateřská společnost ujasní, které společnosti budou spadat do konsolidačního celku, nastává druhý krok, a to je vyjasnění si tzv. konsolidačního balíčku. Konsolidační balíček obsahuje všechny důležité informace, které pak mateřské společnosti poslouží k vytvoření konsolidované účetní závěrce.

V momentě, kdy obdržíme od všech dceřiných společností jejich konsolidační balíček, může nastat vlastní proces konsolidace. Vyloučí se vzájemné vztahy, sjednotí se kurzovní lístek a podle vybrané metody se sloučí výkazy.

Poslední fází je audit konsolidované účetní závěrky. Povinnost auditu konsolidované účetní závěrky je dána českou legislativou. Auditóři spolupracují

s mateřskou společností již od začátku procesu konsolidace, aby se předešlo větším chybám.

### 3.1 Příprava a zásadní rozhodnutí

Přípravné práce na konsolidované účetní závěrce jsou neméně důležité jak vlastní proces konsolidace. Tím, že určíme dopředu, jak bude proces konsolidace vypadat, předejdeme pozdějším neshodám.

Dle autorů Dvořáková, Gluzová, Vašek (2016) se jedná zejména o rozhodnutí:

- kdo bude pověřen zajištěním a bude odpovídat za celý proces konsolidace,
- kde bude konsolidace probíhat – zda bude zpracovávána interně nebo externě,
- v případě, kdy bude konsolidace probíhat interně – zda máme dostatek prostředků, nebo je potřeba investovat do nových,
- určit, jak budou účetní jednotky konsolidovány,
- jakou metodou budou účetní jednotky konsolidovány,
- termíny zpracování konsolidace,
- kdo bude konsolidovanou účetní závěrku ověřovat.

Mezi nejdůležitější rozhodnutí v přípravné fázi patří, zda se konsolidace bude zpracovávat interně či externě. Musíme posoudit, zda interně máme na to dostatečný software, zaměstnance, a také zda tito zaměstnanci mají již zkušenost s procesem konsolidace. V opačném případě se nabízí investice do nových zdrojů, tedy do nových zaměstnanců, software, či vyslat stávající zaměstnance na školení. Externí zpracování pomocí poradenské společnosti se zdá jednodušší v případě, jestliže nemáme dostatek zdrojů a zkušeností s provedením konsolidace. Podnik tím ale ztrácí do jisté míry kontrolu nad procesem a výsledkem (Dvořáková, Gluzová, Vašek, 2016).

Práce auditora nastává většinou až s výsledkem konsolidace, kdy auditor ověří správnost a postup konsolidace. Je ale vhodné kontaktovat auditora dříve, než vlastní proces konsolidace začne. Podnik si s auditorem vyjasní už dopředu specifika procesu konsolidace a v průběhu již může ukazovat na nedostatky a následně je může podnik

odstranit. Výhoda přítomnosti auditora také usnadňuje pomoc při určování konsolidačního celku, které jednotky nemusí být zahrnuty, a případně jestli se na některé obchodní společnosti nevztahuje osvobození.

Neméně důležitý úkol je identifikovat konsolidační celek. Identifikaci konsolidačních celků je věnována druhá kapitola, jak z pohledu české legislativy, tak i z pohledu IFRS. Pro stanovení průběhu konsolidace je důležité stanovit, kolik jednotek budou zahrnuty do konsolidačního celku, a jaká je jejich pozice. S rostoucím počtem zahrnutých účetních jednotek je potřeba zvýšit i náročnost zdrojů. Také je potřeba si vymezit časové období, od získání ovládnání podniku (ode dne akvizice) do jeho skončení, tedy prodeje či likvidace. Časové vymezení je důležité zejména pro správné určení nákladů a výnosů do konsolidovaného výkazu zisku a ztrát, v případě, kdy došlo k získání ovládnání či pozbytí v průběhu účetního období.

S identifikací konsolidačního celku se pojí i spřízněné strany. To jsou podniky, které nejsou součástí konsolidačního celku, ale jsou v jasném propojení s konsolidovanou účetní jednotkou. České účetní standardy vymezují jiný rozsah spřízněných stran než standardy IFRS. Součástí konsolidované účetní závěrky jsou informace o transakcích se spřízněnými stranami, proto je musíme již na začátku identifikovat (Dvořáková, Gluzová, Vašek, 2016).

Dalším bodem přípravné fáze je tzv. konsolidační balíček. Konsolidační balíček je nástroj ke sběru dat za jednotlivé jednotky konsolidačního celku za účelem konsolidace. Podoba konsolidačního balíčku je různá. V případě malého počtu konsolidovaných jednotek se může jednat o soubory uložené v počítači. V případě velkého počtu konsolidovaných jednotek se může jednat o propracovaný software, ke kterému má přístup více lidí (např. vedoucí každé konsolidované účetní jednotky) a společně sdílejí informace, které jsou nutné k sestavení konsolidované účetní jednotky (Dvořáková, Gluzová, Vašek, 2016).

Dle autorů Dvořáková, Gluzová, Vašek (2016) by se mělo jednat o informace:

- identifikace společnosti, jeho rozvahový den, jeho funkční měny, měnové kurzy a odpovědné osoby,
- účetní výkazy v jednotné struktuře dle konceptu konsolidovaných výkazů,

- předvahy v jednotném účetním rozvrhu,
- výčet vnitropodnikových transakcí a z nich plynoucí zůstatky,
- náklady a výnosy za dané období, nákup aktiv a poskytnuté půjčky a plynoucí úroky z nich,
- rozvahové a výsledkové položky v detailním zobrazení,
- peněžní příjmy a výdaje v souvislosti s nepřímou metodou cash-flow,
- zůstatky vůči spřízněným stranám,
- souhrn soudních sporů, poskytnutých záruk, operativních leasingů.

Výše uvedené informace jsou v souladu s obsahem konsolidované účetní závěrky. Množství informací a jejich rozmanitost bude záležet na velikosti konsolidační skupiny. Také platí, že čím budou údaje detailnější, tím bude proces následný konsolidace jednodušší. Je to v podstatě výstup účetní jednotky k přípravě procesu konsolidace, proto je nutné formu a obsah informací předem ověřit auditorem k odsouhlasení a předání mateřskému podniku k zpracování.

### 3.1.1 Jednotná účetní pravidla

Aby byla zachována jednotnost na konsolidační celek, je potřeba určit konsolidační pravidla. Tyto pravidla většinou udává mateřský podnik, a dceřiné podniky jej musí dodržovat.

Dle autorů Dvořáková, Gluzová, Vašek (2016) se jedná zejména o sjednocení:

- určení rozvahového dne a vymezení účetní období,
- odpisování dlouhodobého majetku,
- metody oceňování,
- přístup k tvorbě opravných položek,
- pravidel k odhadování rezerv,
- klasifikace položek s ohledem na strukturu.

Instrukce k sjednocení všem jednotkám mají být souhrnem základních účetních předpisů uplatňovaných skupinou. Při vytváření instrukcí by měla mateřská společnost

vzít v úvahu oblasti, které jsou pro skupinu specifické a oblasti, u niž je možné více způsobů účtování, aby došlo k jejich sjednocení.

### 3.1.2 Metody konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje podle vybraného způsobu, který si stanovila mateřská společnost. Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele uvádí v § 63, že: „*Konsolidace se provádí způsobem přímé konsolidace nebo po jednotlivých úrovních dílčích celků*“. Způsob přímé konsolidace spočívá v tom, že se sestaví konsolidace všech účetních jednotek najednou, tedy bez dílčích účetních závěrek. Naopak konsolidace po jednotlivých dílčích úrovních se sestavuje odděleně. Konsolidují se nižší celky, které pak vstupují do vyšších celku konsolidované účetní závěrky. Zvolený způsob konsolidace je trvalý a neměnný. V případě změny způsobu konsolidace účetní jednotka poruší zásadu stálosti metod. Změna zvolené metody konsolidace je možná v případě projede a pořízení části podílové účasti v ovládaných konsolidovaných účetních jednotkách nebo konsolidovaných účetních jednotkách pod společným nebo podstatným vlivem. Dále je možné změnit metodu konsolidace, když dojde ke změně společenské smlouvy, jejíž důsledkem je změna vlivu, která pak je příčinnou změny metody.

Podle české legislativy účetní jednotky mohou využívat následující tři metody při sestavení konsolidované účetní závěrky:

- metoda plné konsolidace,
- poměrná metoda,
- metoda ekvivalence.

Podle Hochmuthové, (2015, s. 35) *všechny tyto metody stojí na základním principu vypořádání kapitálové vazby mezi konsolidujícím a konsolidovaným podnikem. To tedy znamená nahrazení cenných papírů v rozvaze konsolidujícího podniku, jejichž emitentem je konsolidovaný podnik, poměrnou výší vlastního kapitálu konsolidovaného podniku.*

Následující tabulka 3.1 uvede rozdělení metod konsolidace podle vztahu s mateřskou společností podle české legislativy.

Tabulka 3.1 Rozdělení metod konsolidace podle vztahu s mateřskou společností

Vztah s mateřskou společností	Metoda konsolidace
Výlučná kontrola	Plná konsolidace
Společná kontrola	Poměrná konsolidace
Podstatný vliv	Metoda ekvivalence

Zdroj: vlastní zpracování, (Máče, 2018)

#### *Plná metoda konsolidace*

Plná metoda konsolidace se využívá při konsolidaci účetních jednotek, ve kterých konsolidující účetní jednotka uplatňuje rozhodující vliv. Podstatou metody je to, že všechna aktiva, pasiva, náklady a výnosy konsolidovaných účetních jednotek jsou převzaty do konsolidovaných výkazů v plné výši. To zajišťuje, že je konsolidovaná účetní závěrka posuzována jako jeden subjekt. Dává celkový pohled na majetek, zdroje a ekonomické výsledky konsolidačního celku.

Zároveň také dochází k vyloučení pořizovací ceny finanční investice konsolidující účetní jednotky proti odpovídajícím položkám vlastního kapitálu konsolidované účetní jednotky. Menšinové podíly z vlastního kapitálu a výsledku hospodaření dceřiné společnosti také vylučují. Dále se vyloučí vzájemné vazby mezi účetními jednotkami a vyčíslí se konsolidační rozdíl a jeho odpis. Eliminují se podílové cenné papíry a podíly, jejichž emitentem je ovládaná osoba. Z toho vzniká povinnost vyloučit vlastní kapitál této osoby, který má návaznost k eliminovaným podílovým cenným papírům a podílům. Případně se vypořádají podíly se zpětnou vazbou (Loja, Jonáš, 2016).

#### *Ekvivalenční metoda*

Konsolidace ekvivalencí představuje ocenění účasti konsolidující jednotky na konsolidované jednotce pod podstatným vlivem ve výši podílu na vlastním kapitálu této konsolidované jednotky. Na rozdíl od plné metody se neseskupují aktiva a pasiva konsolidačního celku. V konsolidované rozvaze se nahradí majetkové podíly položkami aktiv přidružených společností.

Aktiva, pasiva, náklady a výnosy konsolidované jednotky nevstupují do konsolidovaných výkazů v plné výši, jako je u úplné metody, ale projeví se to pouze



v několika položkách, a to: cenné papíry a podíly v ekvivalenci, podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci, konsolidační rozdíl a rezervní fond (Loja, Jonáš, 2016).

V případě, když si mateřská společnost zvolí přímou metodu konsolidace, převezme se poměrná část na výsledku hospodaření konsolidované účetní jednotky pod podstatným vlivem odpovídající podílové účasti účetní jednotky uplatňující podstatný vliv na konsolidované účetní jednotce pod podstatným vlivem na základě přímých i nepřímých podílů (ČÚS č. 020).

Pokud se konsolidace provádí po jednotlivých úrovních (dílčích konsolidovaných celcích), část podílu na výsledku hospodaření konsolidované účetní jednotky pod podstatným vlivem zachycená v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty dílčího konsolidačního celku se zahrnuje v plné výši do položky „Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci“ v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty za vyšší konsolidační celek (ČÚS č. 020).

#### *Poměrná metoda*

Poměrná metoda se využívá pro konsolidaci účetních jednotek pod společným vlivem. Znamená to tedy, že mezi společníky je rozdělen stejný podíl vlivu na kontrole společnosti, žádný společník nemá rozhodující vliv. Poměrná metoda je postavena na základě vlastnické koncepce, která má za cíl vyjádřit hodnotu mateřské společnosti. Metoda vychází z plné metody, a je považována za zjednodušení plné metody, nebo je označována jako kompromisem mezi plnou metodou a metodou ekvivalencí (Harna, 2014).

Aktiva, pasiva, náklady a výnosy konsolidované jednotky pod společným vlivem jsou do konsolidovaných účetních výkazů zahrnuty podobně jako u plné metody, ale pouze v poměrné výši odpovídající danému podílu konsolidující účetní jednotky.<sup>6</sup>

Postup konsolidace je podobný jako u plné metody, avšak s rozdílem, že nevyjadřujeme menšinové podíly vlastního kapitálu a výsledku hospodaření. Vzájemné vztahy vylučujeme v poměrné výši odpovídající danému podílu konsolidující účetní

---

<sup>6</sup> <https://www.du.cz/33/konsolidovana-ucetni-zaverka-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EmtBL-kb09JE-8GYIV1ISxprJfTGJxQrnQ/>

jednotky. Odlišnost je zde také při první konsolidaci, kdy se vytváří konsolidovaný rezervní fond (Loja, Jonáš, 2016).

### 3.2 Vlastní proces konsolidace

Vlastní proces konsolidace nastává po ujasnění vazeb, identifikaci konsolidačního celku a nastavení jednotných pravidel, a dalších nezbytností. Proces konsolidace rozdělíme na dílčí cíle vedoucí k sestavení konsolidované účetní závěrky.

#### 3.2.1 Vyloučení vzájemných vazeb mezi podniky v konsolidačním celku

Dle autorů Dvořáková, Gluzová, Vašek (2016) v rámci konsolidace je třeba vyloučit dopad vzájemných vztahů a zůstatků, ale než k tomu dojde, je potřeba tyto vztahy a zůstatky odsouhlasit. Odsouhlasení vzájemných pohledávek a závazků případně i nákladů a výnosu je běžné, zatímco odsouhlasení transakce přeprodeje dlouhodobého majetku, zásob, finančního majetku a platby úroků, jestliže existuje skupinový úvěr již tak běžné není. Pokud existuje transakce mezi podniky, které používají rozdílnou měnu, odsouhlasí se položka v měně transakce. Tím pádem je zajištěna správnost částky vzájemné vazby a není ovlivněna měnovými kurzy. Může nastat i případ, kdy částky vzájemné vazby nesouhlasí, nebo na jedné straně vůbec není, např. první společnost uhradila závazek před koncem účetního období a druhá strana peněžní prostředky ještě neobdržela. V tom případě se nesmí vytvořit opravné položky za společnostmi ve skupině.

Podle ČÚS č. 020 je nutné vyloučit účetní případy mezi účetními jednotkami konsolidačního celku, které vyjadřují vzájemné vztahy. Vnitropodnikové transakce způsobují vznik vzájemných závazků a pohledávek, které ovlivňuje ocenění aktiv a pasiv v individuální účetní závěrce, dále ovlivňuje výnosy a náklady a tím výsledek hospodaření, čímž dochází ke zkreslení informací poskytovaných v individuálních účetních závěrkách jednotlivými jednotkami konsolidační skupiny (Hornická a Vašek, 2012).

Podle autorů Loja, Jonáš (2016) je nutné vyloučit veškeré významné vnitropodnikové transakce mezi konsolidujícími účetními jednotkami. Výsledkem bude zachování v konsolidované účetní závěrce pouze těch vztahů, které byly realizovány jednotlivými jednotkami konsolidačního celku vůči ostatním jednotkám mimo konsolidační skupinu.

Autoři Hornická a Vašek (2012) tvrdí, že nevyhnutelným předpokladem pro realizaci vyloučení vztahů je vzájemné odsouhlasení mezi mateřským a dceřinými podniky navzájem. Tímto postupem se odstraní chyby, časový posun a jiné nedokonalosti.

Podle autorů Loja, Jonáš (2016) můžeme rozlišit základní tři typy transakcí, které se týkají:

- pouze konsolidované rozvahy,
- pouze konsolidovaného výkazu zisku a ztrát,
- konsolidované rozvahy a konsolidovaného výkazu zisku a ztráty.

Vztahy, které se týkají pouze konsolidované rozvahy jsou operace bez vlivu na výsledek hospodaření. Může se jednat například o vzájemné pohledávky a závazky z obchodního styku, zálohy, půjčky mezi konsolidační skupinou, pohledávky a závazky vyplývající z časového rozlišení nákladů a výnosů a podíly se zpětnou vazbou mezi skupinou (Loja a Jonáš, 2016).

Důvodem, proč se tyto vazby vylučují je fakt, že z pohledu konsolidačního celku se jedná o pohledávku a závazek se sebou samým, a tím pádem se uměle zvyšují aktiva a pasiva konsolidované rozvahy. V případě plné metody se pohledávky a závazky vylučují v plné výši zaúčtovaných závazků a pohledávek. Většinou tato operace nemá vliv na konsolidovaný výsledek hospodaření, ale mohou nastat situace, kdy bude dopad na konsolidovaný hospodářský výsledek (Loja a Jonáš, 2016).

Jedná se o situace, kdy existují:

- kurzové přepočty – ty se následně vylučují proti výsledku hospodaření,
- zaúčtování dvou stran v jiném období – nutná úprava na jednotnost,

- opravné položky – nutnost zrušit opravné položky,
- ostatní důvody – podle významnosti se vyrovnává, nevýznamné rozdíly se upravují rozvahově.

Dle ČÚS č. 020 podíly se zpětnou vazbou označujeme jako cenné papíry a podíly konsolidující účetní jednotky v držení konsolidovaných účetních jednotek. Když se v konsolidačním celku vyskytují podíly se zpětnou vazbou, způsob jejich vyloučení v konsolidované rozvaze se rozlišuje podle způsobu jejich pořízení. V případě pořízení podílů s prodejem do 1 roku se vykazují pod položkou krátkodobý finanční majetek. Jestliže pořizujeme podíly se zpětnou vazbou s cílem dlouhodobého držení tedy více než jeden rok, musí se tyto podíly vykázt jako snížení vlastního kapitálu v jmenovité hodnotě a případný rozdíl vykazujeme v položce kapitálové fondy. Výše uvedené informace se uvádějí v příloze konsolidované účetní závěrky.

Mezi vztahy, které se týkají pouze výkazu zisku a ztrát a také nemají dopad na výsledek hospodaření můžeme zařadit spotřebované dodávky – prodej a nákup zásob a služeb. Vzájemné spotřebované dodávky označujeme vzájemné dodávky zásob, výrobků, služeb nebo také dlouhodobého majetku v konsolidačním celku, kde také byly plně spotřebovány. Vylučuje se v plné výši z jedné strany nákladů a z druhé strany výnosů. Nijak to neovlivňuje konsolidovaný výsledek hospodaření (Loja a Jonáš, 2016).

Třetí skupinou jsou položkové operace, které se týkají jak konsolidované rozvahy, tak i konsolidovaného výkazu zisku a ztrát a mají dopad na výsledek hospodaření. Tyto operace hromadně označujeme jako nespotebované dodávky. Řadíme tam nákup a prodej výrobků, služeb a nakoupených zásob, také nákup a prodej dlouhodobého majetku a přijaté výnosy z podílů na zisku (Loja a Jonáš, 2016).

Vzájemné nespotebované dodávky mají stejný obsah jako spotřebované dodávky, ale s rozdílem, že nebyly plně spotřebovány. Z pohledu individuální účetní závěrky dodavatele se taková dodávka vykáže jako výnos s příslušným ziskem, který je v rámci skupiny nerealizovaný a na druhé straně v individuální účetní závěrce odběratele jako aktivum ve stejné výši. Z hlediska konsolidované účetní jednotky jde o přesun majetku mezi jednotlivými jednotkami. Proto je nutné vyloučit z konsolidovaných

výkazů zisku a ztráty celou transakci. Tím pádem se promítne i do rozvahy, kde se musí upravit ocenění náležejícího majetku (Loja a Jonáš, 2016).

V situaci, kdy konsolidovaná účetní jednotka jakožto dodavatel není 100 % vlastník konsolidující účetní jednotky, je nutné provést korekci menšinových podílů. Korekcí se formuluje odpovídající podíl na vyloučeném vnitropodnikovém výsledku hospodaření. Vylučování nerealizované ztráty probíhá stejným způsobem jako vylučování nerealizovaného zisku. Posuzuje se, zda vyloučením ztráty se nenadhodnotí aktiva. V případě kladné odpovědi se ztráta nevylučuje. Pokud by byla vyloučena, vytvoří se opravná položka. Výše uvedené transakce ovlivňují výši odložené daně (Loja a Jonáš, 2016).

Přijaté výnosy z podílu na zisku (dividendy) odpovídá z pohledu konsolidační skupiny přesunu výsledku hospodaření minulých let do výsledku hospodaření běžného období. Jedná se tedy o snížení výsledku hospodaření běžného účetního období o přijaté výnosy z podílu a o tu částku se zvýší výsledek hospodaření minulých let (ČÚS č. 020).

### 3.2.2 Sestavení kurzovního lístku

Dle autorů Dvořáková, Gluzová, Vašek (2016) je finální úkon přes samotným sloučením dat z individuálních účetních závěrek do konsolidované účetní závěrky přepočet na jednotkou měnu, ve které bude konsolidovaná účetní závěrka. Postup přepočtu se liší z pohledu českých účetních předpisů a z pohledu IFRS.

Podle ČÚS č. 020 se účetní závěrky konsolidovaných účetních jednotek, které mají sídlo v zahraničí a vedou účetnictví a cizí měně přepočítávají kurzem platným ke dni, ke kterému se sestavována konsolidovaná účetní závěrka (Loja, Jonáš 2016).

Podle § 24 zákona o účetnictví pro přepočet jednotlivých položek použijeme kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou.

Autoři Zelenka a Zelenková (2018) tvrdí, že měna, ve které se bude sestavovat účetní závěrka obvykle určuje mateřská jednotka. Mateřská jednotka také obvykle určuje i konkrétní výši měnového kurzu, který platí pro všechny jednotky v konsolidačním celku. Předchází tím zbytečným kurzovým rozdílům při vylučování vzájemných transakcí a zůstatků v konsolidační skupině. Daná problematika může být rozsáhlejší, pokud sestavujeme konsolidovanou účetní závěrku nejen plnou metodu konsolidace, ale i ekvivalenční nebo poměrnou metodou.

Podle autorů Zelenka a Zelenková (2018, s. 425) mohou nastat následující situace:

- konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje ve stejné měně, v jaké sestavuje svou individuální účetní závěrku mateřská jednotka,
- konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje ve stejné měně, v jaké sestavuje svou individuální účetní závěrku jiná účetní jednotka zahrnutá do konsolidace (např. dceřiná jednotka),
- konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje v jiné měně, než sestavují své individuální účetní závěrky jednotlivé účetní jednotky zahrnuté do konsolidace.

### 3.2.3 Konsolidace účetních závěrek do měny podle IFRS

Autoři Zelenka a Zelenková (2018) tvrdí, že je nutno rozlišit dva druhy měn. První druh, místní měna, označujeme měnu, ve které je vedeno účetnictví dané jednotky. Druhý rozlišovaný druh měny je tzv. funkční měna. Ve funkční měně je požadováno předložit individuální účetní závěrku.

Podle autorů Elliot a Elliot (2013) všechny společnosti mají tyto dva druhy měn. Ve společnostech se zahraniční dceřinou společností se tyto dva druhy měn často liší. Dceřiné společnosti celé účetní období účtují ve své místní měně a na konci roku se měna převede na měnu mateřské společnosti. Měna mateřské společnosti většinou odpovídá měně sídla mateřské společnosti.

### *Místní měna*

Místní měna je měna, kterou si zvolí mateřská jednotka pro její účetní výkazy. Mateřská společnost má právo si nárokovat ve své konsolidační skupině jakoukoliv měnu. To znamená, že v některých případech se může místní měna lišit od její funkční měny. Důvody pro toto rozhodnutí jsou různé, jako když vlastníci nebo investoři mají tendenci investovat v zemi s jinou měnou. Například mateřská společnost s funkční měnou euro se může rozhodnout začít podnikat ve Spojených státech Amerických, a tím pádem převede finanční výkazy v eurech do amerických dolarů (Elliot a Elliot, 2013).

### *Funkční měna*

IAS 21 určuje faktory, které vykazující jednotka musí zvážit při využití funkční měny. Ty jsou následující:

- měna hlavně ovlivňuje prodejní ceny pro zboží a služby,
- měna, která hlavně ovlivňuje osobní náklady, náklady na materiál a jiné náklady vycházející z poskytování zboží a služeb,
- měna, ve které jsou generovány zdroje financování,
- měna, ve které se obvykle udržovány příjmy z provozních aktivit a také poskytuje evidenci z funkční měny společnosti.

Když nemůžeme určit funkční měnu z výše uvedených bodů, rozhodnutí musí provést manažeri, která měna je nejvíce reprezentuje ekonomické efekty z jejich transakcí.

IAS 21 specifikuje i případy, kdy v dceřiné společnosti je nebo není stejná funkční měny jako měna, ve které se bude sestavovat konsolidovaná účetní závěrka.

IAS 21 dále určuje faktory, které musí zvážit, zda je funkční měna zahraniční dceřiné jednotky, zahraniční přidružené jednotky nebo společného podnikání stejná jako funkční měna mateřské jednotky.

Faktory jsou dle (Zelenka a Zelenková, 2018, s. 426) následující:

- zda jsou činnosti zahraniční jednotky dceřiné, přidružené, nebo společného podnikání prováděny spíše jako rozšířené činnosti vykazující

mateřské jednotky, než aby byly prováděny s podstatným stupněm autonomie (za rozšíření činností mateřské jednotky standart považuje například, když jednotka pouze prodává zboží dovážené od mateřské jednotky a odevzdává jí výtěžky z této činnosti,

- jak velký (nebo malý) podíl tvoří transakce dceřiné zahraniční jednotky přidružené nebo společného podnikání s mateřskou jednotkou na celkových činnostech,
- zda peněžní toky z činností zahraniční jednotky dceřiné, přidružené nebo společného podnikání jsou natolik dostatečné, aby jimi mohla pokrýt již existující nebo obvykle očekávané závazky, aniž by mateřská jednotka musela na pokrytí těchto závazků finanční prostředky poskytnout.

Když funkční měna zahraniční jednotky je stejná jako měna mateřské společnosti, nebude potřeba převod a konsolidované účetní výkazy se sestaví v obvyklé podobě.

Dále IAS 21 popisuje postup, pomocí kterého se převede měna, ve které je sestavena individuální účetní závěrka dceřiné společnosti do měny, v níž bude sestavena konsolidovaná účetní závěrka.

Pokaždé, kdy je místí měna rozdílná od funkční měny, je nutný převod účetní závěrky do místní měny. Tato situace nemá dopad na výkaz cash-flow, a proto taky zde nebudou plynout náklady ani výnosy ve výkazu zisku a ztráty (Elliot a Elliot, 2013).

Pravidla pro převod jsou určena v § 39 v IAS 21:

- aktiva a pasiva budou převedeny v kurzu ke dni posledního dne účetního období, za které je účetní závěrka sestavena,
- položky vlastního kapitálu, náklady a výnosy budou převedeny ve směnném kurzu k datu transakce (nebo průměrným kurzem, pokud je to vhodné),
- všechny kurzové rozdíly vzniklé z přepočtu měny budou uznány jako samostatná složka vlastního kapitálu, jako položka snižující nebo zvyšující ostatní úplný výsledek. V případě, kdy se bude kurzový rozdíl bude vztahovat k dceřiné jednotce, která není ve 100 % vlastnictví mateřské



jednotky, by měly být vzniklé kurzové rozdíly přiřazeny i k nekontrolním podílům v úměrné výši.

### 3.2.4 Ekonomické zhodnocení konsolidované účetní závěrky

Ekonomické zhodnocení přispívá ke zjištění, v jaké finanční situaci se konsolidační celek nachází. Nejčastěji se k tomu používají poměrové ukazatele, z důvodu, že poměrová analýza vychází výhradně z údajů ze základních konsolidovaných účetních výkazů. Poměrový ukazatel lze vypočítat jako poměr jedné položky k druhé (Růčková, 2019).

Rozlišujeme různé skupiny poměrových ukazatelů z hlediska zaměření:

- ukazatele likvidity,
- ukazatele rentability,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele aktivity.

#### *Ukazatele likvidity*

Pojem likvidita představuje vyjádření vlastnosti dané složky rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost, taky označováno jako likvidnost. Likvidita podniku naproti tomu je vyjádřením schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky. Čítec obsahuje oběžná aktiva a jmenovatel krátkodobé závazky (Růčková, 2019).

Obecně můžeme rozdělit likviditu do třech úrovní, a to okamžitou, pohotovou a běžnou. Okamžitá likvidita představuje nejtěsnější vymezení likvidity. To znamená, že do vzorce vstupují jen nejlikvidnější položky z rozvahy. Doporučené rozmezí hodnoty se pohybuje mezi 0,9-1,1 (Růčková, 2019). Okamžitá likvidita se vypočítá vzorcem 3.1.

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\acute{r}edky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}} \quad (3.1)$$

Pohotová likvidita neboli likvidita 2. stupně v sobě zahrnuje všechna oběžná aktiva bez zásob. Doporučené rozmezí hodnoty se pohybuje mezi 1-1,5 (Růčková, 2019). Pohotová likvidita se vypočítá vzorcem 3.2.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad (3.2)$$

Běžná likvidita neboli likvidita 3. stupně v sobě zahrnuje všechna oběžná aktiva. Vypovídá o tom, kolikrát by uspokojil své věřitele, kdyby proměnil všechny své oběžná aktiva na hotovost. Doporučené rozmezí hodnoty se pohybuje mezi 1,5-2,5 (Růčková, 2019). Běžná likvidita se vypočítá vzorcem 3.3.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad (3.3)$$

#### *Ukazatele rentability*

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem, jak moc je schopný podnik vytvářet nové zdroje neboli vytvářet zisk použitím investovaného kapitálu (Růčková, 2019).

Rentabilita vloženého kapitálu (ROA) vyjadřuje souhrnnou efektivnost podniku, výdělečnou činnost nebo produkční sílu. Lze také vysvětlit tak, že kolik haléřů EBIT připadá na 1 Kč aktiv podniku (Růčková, 2019). Hodnotu lze vyjádřit vzorcem 3.4.

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (3.4)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) udává výnosnost kapitálu vloženého vlastníky či akcionáři podniku. Jinak lze vzorec 3.5 vyjádřit konstatováním: kolik haléřů EAT připadá na 1 Kč vlastního kapitálu (Růčková, 2019).

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (3.5)$$

Rentabilita tržeb (ROS) představuje ziskovou marži podniku. V čitateli zahrnuje zisk v různých podobách a pro jmenovatele upravené tržby podle účelu analýzy. Naplnění

vzorce je opět podřízené účelu analýzy. Pro vypovídající analýzu se hodnota porovnává s ostatními podniky (Růčková, 2019).

$$ROS = \frac{zisk}{tržby} \quad (3.6)$$

Nákladovost (ROC) je doplňkový ukazatel k ukazateli rentabilitě tržeb. Čím nižší je hodnota ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření společnost dosahuje (Růčková, 2019).

$$ROC = 1 - \frac{zisk}{tržby} \quad (3.7)$$

#### *Ukazatele zadluženosti*

Zadluženost vyjadřuje fakt, že společnost používá při financování aktiv ve své obchodní činnosti cizí zdroje, tedy dluh. Financováním jen vlastním kapitálem snižuje celkovou výnosnost vlastního kapitálu. Naopak při financování jen cizím kapitálem se stává obtížnější ho získat. Proto podnik financuje aktiva různými poměry vlastního a cizího kapitálu (Růčková, 2019).

Celková zadluženost vyjadřuje poměr celkových závazků k aktivům. Doporučené hodnoty se pohybují mezi 30–60 % (Růčková, 2019). Celkovou zadluženost se vypočte následujícím vzorcem:

$$celková\ zadluženost = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva} \quad (3.8)$$

Mírou zadluženosti se poměruje cizí kapitál k vlastnímu kapitálu. Podíl cizích zdrojů by se měl zmenšovat a podíl vlastního kapitálu naopak zvyšovat. (Růčková, 2019). Míra zadlužení se vypočte vzorcem 3.9.

$$míra\ zadlužení = \frac{cizí\ zdroje}{vlastní\ kapitál} \quad (3.9)$$

Ukazatel úrokového krytí ukazuje kolikrát je zisk vyšší než úroky. Popisuje výši zadluženosti pomocí schopnosti podniku splácet úroky (Růčková, 2019). Úrokové krytí lze vypočítat následujícím vzorcem:

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (3.10)$$

#### *Ukazatelé aktivity*

Ukazatelé aktivity měří schopnost společnosti používat investované finanční prostředky a vázanost individuálních složek kapitálu v individuálních položek aktiv a pasiv (Růčková, 2019).

Ukazatel obratu celkových aktiv bývá taktéž označován jako ukazatel vázanosti celkového vloženého kapitálu. Čím vyšší hodnota daného ukazatele, tím lépe. Značí dobrou schopnost společnosti využívat svá aktiva (Růčková, 2019). Vzorec pro výpočet obratu aktiv je následující:

$$\text{obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (3.11)$$

Doba obratu označuje rychlost, za jakou společnost průměrně prodá své zásoby. Neboli jak dlouho trvá přeměna peněžních prostředků na zboží a zboží znovu na peněžní prostředky (Růčková, 2019). Následující vzorec určuje dobu obratu zásob.

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (3.12)$$

Doba obratu pohledávek udává za jak dlouho nám odběratel zaplatí, tedy jak dlouho máme vázány finanční prostředky v pohledávkách. Hodnota ukazatele by měla být co nejmenší (Růčková, 2019). Následující vzorec určuje dobu obratu pohledávek.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \cdot 365 \quad (3.13)$$

### 3.3 Audit konsolidované účetní závěrky

Poslední fáze procesu konsolidace je sestavení konsolidované účetní závěrky a nezbytných příloh do podoby, která bude následně zveřejněna. Procesu konsolidace se většinou auditoři účastní již od začátku – vedení konsolidačního celku s nimi konzultuje zahrnutí do konsolidačního celku či postup konsolidace. Aktivně se zapojují až po prvním výstupu, když mají z čeho vycházet v rámci průběžného auditu. Audit konsolidační skupiny si tak rozdělí na více částí a v samotném auditu již kontrolují konsolidaci jako celek. Následně po závěrečné fázi auditu vydává výrok auditora. Podle české legislativy konsolidovaná účetní závěrka podléhá ověření auditorem bez výjimky.

#### 3.3.1 Úprava auditorského postupu předpisy

Předmětem mezinárodního auditorského standartu ISA 600 - *Zvláštní aspekty – Auditů účetních závěrek skupiny* je úprava auditů účetních závěrek skupiny. Zejména specifické aspekty auditů účetních závěrek skupiny, převážně těch, na nichž se podílejí auditoři jednotlivých účetních jednotek skupiny.

Tento standard popisuje aspekty, které auditorský tým skupiny zohledňuje při rozhodování o tom, jakým způsobem, kdy a v jakém rozsahu se bude podílet na postupu odhadu rizik a na dalších auditorských postupech, jednotlivých účetních jednotek. Auditorské riziko je funkcí rizika významné (materiální) nesprávnosti údajů v účetní závěrce a rizika, že auditor tyto nesprávnosti neodhalí. V případě auditu skupiny je relevantní rovněž riziko, že auditor neodhalí ve finančních informacích složky nesprávnosti, v jejichž důsledku budou významně nesprávné informace v účetní závěrce skupiny. Auditorský tým skupiny se na těchto pracích podílí proto, aby získal dostatečné a vhodné důkazní informace, na jejichž základě vydá výrok auditora k účetní závěrce skupiny.

V souladu s auditorským standardem ISA 220 je autor skupiny povinen se přesvědčit, zda subjekty podílející se na auditu skupiny, včetně auditorů jednotlivých účetních jednotek, mají v souhrnu odpovídající schopnosti a odborné předpoklady. Auditor skupiny zodpovídá rovněž za řízení auditu skupiny a dohled nad ním a za jeho

provedení. Smyslem tohoto standardu je pomoci auditorovi skupiny s naplňováním požadavků ISA 220, v těch případech, kdy informace ověřují auditoři těchto účetních jednotek.

Auditor, který řídí audit skupiny, se nesmí odvolávat na jiné auditory. Provedení auditu musí být v souladu s profesními standardy a právními předpisy. Auditor musí získat dostatečné a vhodné důkazní informace a vydat vhodnou zprávu auditora. Auditoři nesou odpovědnost za své závěry.

### 3.3.2 Přijetí zakázky

Auditor musí posoudit, zda lze reálně očekávat, že k procesu sestavení účetní závěrky skupiny a k finančním informacím týkajících se složek budou získány dostatečné a vhodné důkazní informace.

Auditorský tým je povinen:

- získat znalosti o skupině, jejích jednotlivých složkách a prostředí,
- identifikovat složky, které budou pravděpodobně významné,
- posoudit způsobilost auditora významné složky,
- posoudit možnost podlet se na získání dostatečných a vhodných důkazních informací,
- vyhodnocení rizik prvorocní zakázky.

Zdroje informací o jednotlivých účetních jednotkách a prostředí, ve kterém působí mohou být například ve vedení skupiny. Vedení skupiny poskytne informace, nebo je zjistí. Druhým zdrojem informací může být i předcházející auditorský tým. Zdroje informací ale mohou být ovlivněny významnými změnami, mimo jiné změnami ve struktuře skupiny nebo podnikatelské činnosti účetních jednotek, pochybnostmi o integritě a odborné kvalifikaci vedení, změnami ve skupinových kontrolách nebo změnami platného rámce účetního výkaznictví.

Znalosti o skupině mohou zahrnovat mimo jiné:

- sktrukturu skupiny, včetně systému účetního výkaznictví,

- podnikatelskou činnost jednotlivých složek,
- informace o hospodářském odvětví, regulatorním ekonomickém a politickém prostředí,
- využívání servisních organizací, včetně středisek sdílených služeb
- charakteristiku skupinových kontrol,
- složitost procesu sestavení účetní závěrky skupiny,
- zapojení jiných auditorů a důvody jejich jmenování,
- přístup k osobám pověřeným správou a řízením skupiny a informacím týkající se jednotlivých složek.

Auditor se musí seznámit s jednotnými pravidly, která si nastavila mateřská společnost (viz kapitola 3.1.1), časovým harmonogramem procesu konsolidace, se vztahy a transakcemi se spřízněnými stranami a nerealizovanými zisky. Dále se auditor musí seznámit s odsouhlasením, eliminací a zůstatky účtů v rámci konsolidačního celku.

Auditorský tým je také povinen získat takové znalosti, které mu umožní:

- potvrdit, resp. revidovat jeho původní názor na to, které složky budou pravděpodobně významné,
- posoudit rizika, že účetní závěrka skupiny obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou,
- zvážit možné omezení přístupu k informacím.

Omezení přístupu k informacím může být dáno mimo jiné legislativou upravující důvěrnost dat a informací, rozhodnutím auditora účetní jednotky, vedením skupiny nebo nedostatečnou kontrolou nad vedením účetní jednotky. Následkem pak je nemožnost vyhodnotit rizika a získat jistotu pro vyjádření výroku, a také je ovlivněna spolehlivost odpovědí poskytovaných vedením skupiny na dotazy auditorského týmu konsolidační skupiny a prohlášení vedení.

### 3.3.3 Významnost a významné složky

Dalším bodem pro určení obecné strategie auditu konsolidačního celku pro konsolidovanou účetní závěrku je zjištění úrovně významnosti (materiality). Ta se stanoví

pro konsolidovanou účetní závěrku skupiny a pro finanční informace jednotlivých složek. Tato materialita bývá nižší, než je významnost pro konsolidovanou účetní závěrku a nemusí představovat poměrnou část hladiny významnosti skupiny jako celku. Používá se při definování celkové strategie auditu konsolidované účetní jednotky a stanoví se u těch účetních jednotek, jejíž finanční informace budou ověřovány pro prověřovány v rámci auditu skupiny. Kromě významnosti jednotky se stanoví také hranice nesprávnosti. Pokud jsou ve finančních informacích složky zjištěny nesprávnosti, které tuto hladinu převyšují, je o nich informován auditorský tým skupiny.

Významná složka je složka identifikovaná auditorským týmem skupiny tím, že je samostatně finančně významná pro skupinu, nebo že z důvodu specifických podmínek a okolností by mohla obsahovat významná rizika významné (materiální) nesprávnosti v konsolidační účetní závěrce.

### 3.3.4 Riziko

Auditor je povinen identifikovat a posoudit riziko významné nesprávnosti údajů v účetní závěrce způsobené podvodem. Vedení skupiny hodnotí, jak velké je riziko významné nesprávnosti způsobené podvodem. Zaměřuje se na existenci položek, u kterých je riziko pravděpodobné, jak osoby pověřené správou a řízením monitorují postupy při identifikaci rizik podvodu a jak probíhají kontroly zavedené vedením skupiny s cílem riziko podvodu snížit.

Mezi rizikové faktory patří zejména:

- složitá struktura skupiny,
- neexistující nebo neúčinné skupinové kontroly,
- výrazně riziková činnost,
- vybraná jednotka uplatňuje jiná účetní pravidla než jsou pravidla skupiny,
- předchozí výskyt neschválených a neúplných konsolidačních úprav,
- časté střídání auditorů ověřujících účetní závěrky složek.

Auditor v reakci na vyhodnocená rizika je povinen a zavést vhodné postupy, jejichž prostřednictvím bude reagovat na vyhodnocená rizika významné nesprávnosti



údajů v účetní závěrce vyplývající z procesu sestavení účetní závěrky skupiny. Za předpokladu, že skupinové kontroly fungují účinně, nebo testy věcné správnosti nemohou poskytovat dostatečné a vhodné důkazní informace, auditor musí auditor otestovat provozní účinnost těchto kontrol.

Auditor skupiny nebo v zastoupení auditor konsolidované účetní jednotky provede audit finančních informací účetní jednotky s použitím významnosti přiřazené dané účetní jednotce, audit transakcí, zůstatků účtů nebo zveřejnění údajů souvisejících s rizikem významné nesprávnosti a specifické auditorské postupy týkající se pravděpodobného rizika významné nesprávnosti údajů v účetní závěrce skupiny.

### 3.3.5 Vyhotovení zprávy auditora

Výsledkem auditu je vydání zprávy auditora, ve které auditor sděluje svůj názor na účetní závěrku, výroční zprávu a zprávu o vztazích. Auditorská zpráva má předepsanou strukturu, která slouží k lepší orientaci v obsahu.

Konsolidovaná zpráva auditora obsahuje:

1. Název obchodní firmy a její charakteristika
2. Účetní období ověřované účetní závěrky
3. Identifikace příjemce zprávy auditora
4. Předmět a účel ověření
5. Vymezení odpovědnosti za vedení účetnictví v ověřované účetní jednotce
6. Postupy při ověřování a uplatněné směrnice
7. Zpráva auditora

Nedílnou součástí zprávy auditora je příloha, která obsahuje:

1. Konsolidovanou rozvahu k poslednímu dni účetního období
2. Konsolidovaný Výkaz zisku a ztráty k poslednímu dni účetního období
3. Přílohu ke konsolidované účetní závěrce

Konsolidovaná účetní závěrka od individuální účetní závěrky obsahuje určité rozdíly. Hlavní rozdíl je nahrazení termínu účetní závěrka pojmem konsolidovaná účetní

závěrka. Mělo by být uvedeno, že výrok auditora se týká konsolidované účetní závěrky účetní jednotky a jejích dceřiných společností. Druhý rozdíl je v rozšíření odpovědnosti auditora. V odstavci *Vymezení odpovědnosti auditora* nesmí auditor opomenout uvést povinnosti, které jsou v souladu s konsolidovanou účetní závěrkou. Poslední rozdíl je ve vyjádření auditora k ostatním informacím uvedeným v konsolidované výroční zprávě. Auditor se musí vyjádřit ke konsolidované účetní závěrce a k ostatním informacím, které jsou obvykle v konsolidované výroční zprávě, jak tvrdí Novotná (2017).

Auditor skupiny je povinen posoudit důsledky, které budou pro výrok auditora skupiny mít neopravené nesprávnosti (identifikované auditorským týmem skupiny nebo auditory účetních jednotek) a všechny případy, v nichž nebylo možné získat dostatečné a vhodné důkazní informace. Posouzení souhrnného dopadu nesprávnosti, které buď zjistil auditorský tým skupiny nebo mu oznámili jednotliví auditoři složek, umožňuje auditorovi skupiny určit, zda je účetní závěrka jako celek významně (materiálně) zkreslená.

Typy výroků auditora:

- bez výhrad – podle auditora je účetní závěrka ve všech ohledech poskytuje poctivý a věrný obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy a příslušným rámcem účetního výkaznictví,
- s výhradou – účetní závěrka dle názoru auditora podává poctivý a věrný obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy a příslušným rámcem účetního výkaznictví, kromě skutečností, které auditor musí popsat,
- záporný výrok – dle názoru auditora účetní závěrka nepodává poctivý a věrný obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy a příslušným rámcem účetního výkaznictví,
- odmítnutí výroku – auditor nebyl schopen získat dostatečné a vhodné důkazní informace, na kterých je možné založit výrok, a vlivy nezjištěných nesprávností mohou mít rozsáhlý dopad na účetní závěrku.

Následující tabulka 3.2 ukazuje matici rozhodnutí auditora při vydání výroku auditora s modifikací.

Tabulka 3.2 Přehled modifikací výroku auditora

Podstata skutečností vedoucích k modifikaci	Auditorův úsudek o tom, jak zásadní je dopad vlivů nebo možných vlivů na účetní závěrku	
	Významný, ale ne rozsáhlý	Významný a rozsáhlý
Účetní závěrka je významně zkreslena	Výrok s výhradou	Záporný výrok
Nemožnost získat dostatečné a vhodné důkazní informace	Výrok s výhradou	Odmítnut výroku

Zdroj: vlastní zpracování, Březinová (2017)

Auditorský tým skupiny je povinen určit, o kterých identifikovaných nedostatecích ve vnitřním kontrolním systému budou předány informace osobám pověřeným správou a řízením a vedení skupiny. Především zváží komunikaci nedostatků ve vnitřním kontrolním systému, o případech odhalených podvodů a vyzve vedení skupiny, aby informovalo vedení konsolidované účetní jednotky o skutečnostech, které auditorský tým skupiny zjistil a které by mohly být významné pro účetní závěrku konsolidované účetní jednotky, ale vedení mateřské společnosti o nich nemusí vědět. Jedná se například o potenciální soudní spory, nadstandartní nebo významná právní ujednání, plány prodeje vyznaných aktiv a další události po datu účetní závěrky.

Zpráva auditora musí být vyhotovena do 6 měsíců od posledního dne rozhodného účetního období, za které je zpráva auditora sestavována. Zveřejněna musí být do konce bezprostředně následujícího účetního období.

Příklad zprávy auditora s nemodifikovaným výrokem ke konsolidované účetní závěrce je v příloze 3.

#### *Schválení a zveřejnění konsolidované účetní závěrky*

Závěrečným úkonem spojený s přechodím účetním obdobím je zveřejnění konsolidované účetní závěrky, zprávu auditora, výroční zprávy se zprávou o vztazích. Vyplývá to ze zásady péče správného hospodáře a transparentnosti vůči zainteresovaným osobám.

Nejvyšší orgány obchodní společnosti, tedy valná hromada či členská chůze má povinnost schvalovat konsolidovanou účetní závěrku. Učinit tak musejí nejpozději do 6 měsíců po rozvahovém dni (Březinová, 2017).

Povinnost se plní prostřednictvím uložení do sbírky listin u obchodních soudů. Sbírkou listin je veřejný seznam, do kterého má právo každá osoba nahlížet. Předává se výhradně v elektronické podobě, nejpozději do 30 dnů poté, co byla konsolidovaná účetní závěrka ověřena auditorem schválená. Maximálně do konce následujícího období, a to i v případě, že nedošlo ke schválení těchto účetních záznamů předepsaným způsobem.

## 4 Analýza a zhodnocení procesu konsolidace u vybraného podnikatelského subjektu

Obsahem této kapitoly je analyzovat a zhodnotit proces konsolidace v posledních třech letech (2016-2018) u vybrané obchodní společnosti, a zjistit, zda vyloučení jedné dceřiné společnosti z konsolidační skupiny bude mít vliv na celkovou ekonomickou situaci konsolidačního celku.

Analýze podlehnou konsolidační pravidla, následně vybrané položky, a nakonec proběhne finanční analýza, ve které se zjistí ekonomická situace konsolidačního celku.

### 4.1 Charakteristika vybrané obchodní společnosti

Vybranou obchodní společností je tradiční český podnik, který podniká na území České republiky s právní formou a.s., řídicí se zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Společnost vede účetnictví a sestavuje výkazy podle české legislativy již od roku 1997.

Hlavním předmětem podnikání je v oblasti mlékárenství. Mlékárenskému průmyslu se v České republice velice daří. V každém kraji kromě Libereckém kraji, do kterého se musí dovážet ze sousedních krajů, najdeme mlékárnu. Mlékárenské odvětví zažilo otřes v roce 2004, kdy po vstupu do Evropské unie musely mlékárenské podniky splnit přísnější hygienické podmínky a tím zachránit své podnikání. Tento otřes ale většina mlékáren unesla, a dále pokračuje ve své podnikatelské činnosti.

Pro účely této diplomové práce byly názvy mateřské a dceřiných společností a finanční údaje konsolidačního celku pozměněny. Pro přehlednost mateřská společnost byla nazvána jako Matka M a.s., a dceřiné společnosti jako Dcera A a.s., Dcera B a.s., Dcera C a.s., a Dcera D a.s. Všechny finanční údaje jsou v tis. Kč.

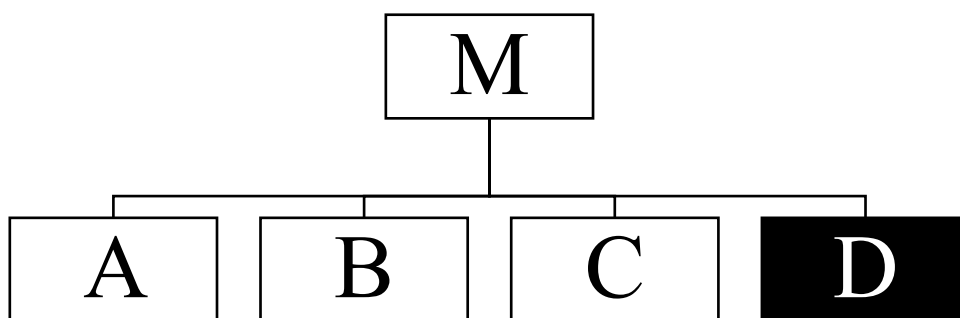
Obchodní společnost (dále jen společnost) v konsolidované účetní závěrce vykázala za rok 2018 aktiva netto ve výši 1 482 779 tis. Kč, čistý obrat ve výši 2 784 000 tis. Kč a zaměstnávala za celý konsolidační celek v průměru 703 zaměstnanců.

Pro rok 2019 se společnost zaměří hlavně na rozšíření portfolia zboží a služeb ale také i dodavatelů, odběratelů a strategických partnerů. S tím souvisí i rozšíření výrobních kapacit a udržení pozice nejen v tuzemsku, ale i v přilehlých zahraničních státech.

Konsolidační celek se na konci roku 2018 skládá z mateřské společnosti (Matka M a.s.) a třech dceřiných společností Dcera A a.s., Dcera B a.s., Dcera C a.s., ve kterých má společnost rozhodující podíly. Dceřiná společnost Dcera D a.s. byla pod podstatným vlivem, a proto byla použita metoda ekvivalence. Tatáž společnost není již na konci roku 2018 zahrnována do konsolidačního celku, jelikož v průběhu téhož roku byla dokončena její likvidace. Na schématu konsolidačního celku 4.1 je proto Dcera D a.s. v černém poli, jelikož byla součástí konsolidačního celku do roku 2017.

Matka M a.s. má majetkový podíl ve společnosti Dcera E s.r.o., která je ovšem od konsolidace osvobozena z důvodu vlastnictví všech rozhodovacích pravomocí mimo konsolidační celek. Mateřská společnost také eviduje majetkové podíly v dalších společnostech, ale tyto společnosti nevyvíjejí žádnou obchodní činnost a zároveň majetkový podíl nepřesahuje 5 %. Proto je mateřská společnost nevykazuje v konsolidačním celku.

*Obrázek 4.1 Schéma konsolidačního celku*



Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

Konsolidační celek, skládající se z mateřské společnosti a tří dcer, soustřeďuje 90 % celé obchodní činnosti do mateřské společnosti. Týká se to nejen alokace

zaměstnanců, ale také výroby. Dceřiné společnosti doplňují mateřskou společnost v její obchodní vizi.

V tabulce 4.1 je uvedena struktura ovládané a ovládajících osob v konsolidačním celku. Všechny finanční údaje jsou v tis. Kč.

*Tabulka. 4.1 Struktura ovládané a ovládajících osob účetní jednotek*

Název společnosti	Rok	Aktiva celkem	Vlastní kapitál	Nerozdělený zisk/ztráta minulých let	Zisk/ztráta běžného účetního období
Dcera A a.s.	2016	48 599	32 866	27 136	4 531
	2017	52 232	37 486	31 666	4 620
	2018	57 715	42 297	37 786	4 811
Dcera B a.s.	2016	625	625	31	-7
	2017	622	621	25	-4
	2018	620	619	22	-3
Dcera C a.s.	2016	71 708	70 911	47 145	2 776
	2017	74 270	73 514	49 911	2 603
	2018	77 206	76 333	52 513	2 820
Dcera D a.s.	2016	8 055	7 009	-771	0
	2017	9 173	8 588	-771	0
	2018	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

Z tabulky 4.1 vyplývá struktura jednotlivých položek v konsolidační skupině. Je zřejmé, že aktiva vlastní nejvíce Dcera C a.s., která zabezpečuje nemovitosti. Tato dceřiná společnost vlastní budovy, ve kterých probíhá výroba výrobků mateřské společnosti. Dcera B a.s. zajišťuje dopravu výrobků po České republice a zahraničí. Ze struktury vyplývá důvod zahájení likvidace dceřiné společnosti Dcera D a.s. Je to kvůli její velké ztrátě za poslední období.

Společnost uvádí, že finanční investice v dceřiné společnosti Dcera D a.s. nebyly na konci rozvahového období přeceněny metodou ekvivalence, jak to určují české předpisy. Nastává výjimka v případě rozhodujícího podílu z důvodu plánovaného ukončení činnosti. Finanční investice tedy zůstaly v ocenění pořizovací ceny.

## 4.2 Konsolidační pravidla vybrané obchodní společnosti

Konsolidační pravidla pro provedení konsolidace byla vypracována v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví, prováděcí vyhláškou č. 500/2002 Sb., k podvojnému účetnictví pro podnikatele a ČÚS č. 020. Vypracované konsolidační pravidla byla poprvé představena v roce první konsolidace a od té doby jsou každoročně aktualizována a upravována v návaznosti na změny v české legislativě k správnému zpracování konsolidované účetní závěrky.

Konsolidační pravidla pro sestavení konsolidace obsahují nejen základní pojmy a obecné zásady pro provedení konsolidace, metody a systémy pro provedení konsolidace ale i zásady pro předkládání podkladů pro dceřiné společnosti, které jsou zahrnuty do konsolidační skupiny pro sestavení konsolidované účetní závěrky.

Termín pro odevzdání jednotlivých účetních závěrek za jednotlivé účetní jednotky se stanovil na 31. března následujícího účetního období následujícím po rozhodném datu, ke kterému byly individuální účetní závěrky sestaveny. Tento termín byl všemi dceřinými společnostmi dodržen a všechny dceřiné společnosti zahrnuté do konsolidačního celku odevzdaly své individuální účetní závěrky v požadovaném rozsahu. Termíny všech dat k sestavení konsolidace jsou v příloze č. 2.

V souladu s českými účetními předpisy mateřská společnost Matka M a.s. provedla následující kroky k sestavení konsolidačních účetních výkazů:

1. Vyloučení vzájemných dodávek mezi společnostmi v konsolidační skupině
2. Vyloučení zisku z prodeje dlouhodobého hmotného majetku
3. Vyloučení vzájemných pohledávek a závazků mezi společnostmi v konsolidační skupině
4. Vyčlenění menšinových podílů na jednotlivých složkách vlastního jmění dceřiných společností
5. Vyloučení podílových cenných papírů a podílů, jejíž emitentem je ovládaná a řízená osoba a vlastního kapitálu této osoby



### *Vyloučení vzájemných dodávek mezi společnostmi v konsolidační skupině*

Prvním krokem v konsolidaci je většinou vyloučení vzájemných dodávek mezi společnostmi v konsolidační skupině. Jde nejen o dodávky uvnitř konsolidačního celku, tedy mateřské společnosti k dceřiným a opačně, ale také mezi dceřinými společnostmi navzájem. Obsahem těchto vzájemných vztahů je prodej a nákup zásob a služeb a také nespotřebované dodávky zásob a služeb, které jsou jak spotřebované dodávky, tedy plně využity, ale nespotřebované nejsou plně využity v příslušném účetním období.

Mateřská společnost neeviduje za poslední tři roky žádnou nespotřebovanou dodávku v konsolidačním celku, která nebyla na konci roku nevyskladněna. Postup při vyloučení vzájemných vztahů je takový, že se vyloučí částka z těchto vzájemných vztahů z nákladů i výnosů v konsolidovaném zisku a ztráty.

### *Vyloučení zisku z prodeje DHM*

Dalším krokem je vyloučení zisku z prodeje dlouhodobého hmotného majetku v konsolidačním celku. Společnost eviduje ojedinělé případy prodeje dlouhodobého hmotného majetku za poslední za poslední tři roky, které hodnotí jako nevýznamné pro konsolidovanou skupinu. Postup při vyloučení prodeje dlouhodobého majetku v konsolidační skupině je takový, že se vyloučí částka z těchto vzájemných vztahů z nákladů i výnosů v konsolidovaném zisku a ztráty. Tato skutečnost v případě aktiv se projeví i v konsolidované rozvaze jako snížení ocenění majetku, a také se musí opravit odpisy spojené s tímto majetkem.

Zisková přírážka neboli rozdíl mezi náklady na prodej dlouhodobého hmotného majetku a výnosy z prodeje hmotného majetku se odepisuje podle konsolidačních pravidel konsolidačního celku společnosti tak dlouho, dokud je prodáván majetek zcela odepsán.

### *Vyloučení vzájemných pohledávek a závazků mezi společnostmi konsolidačního celku*

Do této skupiny patří nejen pohledávky a závazky z obchodního styku, ale také půjčky, zálohy a jiné účetní transakce. Tyto položky je vhodné eliminovat, protože z pohledu konsolidačního celku se jedná o pohledávky a závazky se sebou samým.

Vyloučení vzájemných pohledávek a závazků v konsolidačním celku se projeví pouze rozvahově a na konsolidovaný hospodářský výsledek nemá vliv.

*Vyčlenění menšinových podílů na jednotlivých složkách vlastního jmění dceřiných společností*

Menšinový podíl se označuje jako taková část zisku/ ztráty a aktiv v netto hodnotě v dceřiné společnosti přiřaditelná podílům na vlastním kapitálu, která není mateřskou společností vlastněna přímo nebo nepřímo přes jiné dceřiné společnosti. Mateřská společnost Matka M a.s. eviduje u dvou dceřiných společností menšinové podíly, a to u společnosti Dcera A a.s. ve výši 0,5 % a u Dcera B a.s. ve výši 0,03 %. Tyto menšinové podíly jsou zvláště vykázány v položkách konsolidované účetní závěrce.

*Vyloučení podílových cenných papírů a podílů, jejíž emitentem je ovládaná a řízená osoba a vlastního kapitálu této osoby*

Při prvním zahrnutí do konsolidační skupiny vzniká konsolidační rozdíl jako rozdíl mezi cenou pořízení podílových cenných papírů a vkladů dceřiných společností a jejich oceněním podle podílové účasti mateřské společnosti na skutečné výši vlastního kapitálu dceřiných společností bez výsledku hospodaření běžného roku neboli do data akvizice. Takto vzniklý konsolidační rozdíl se podle českých předpisů odepisuje po dobu dvaceti let. Výjimka je dána pro konsolidační rozdíly vzniklé před rokem 2004, kde tehdejší české předpisy umožňovaly konsolidační rozdíl odepsat jednorázově nebo po dobu pěti let od vytvoření.

Mateřská společnost se rozhodla konsolidační rozdíl plně odepsat po dobu pěti let na vrub výsledek hospodaření minulých let v souladu s tehdy platnými českými předpisy. Konsolidovaný rozdíl zanikl 5 let po vytvoření v konsolidované účetní závěrce. Obchodní společnost uvádí výši konsolidovaného rozdílu pasivního ve výši 103 807 tis. Kč a konsolidovaný rozdíl aktivní ve výši 220 tis. Kč.

#### 4.3 Konsolidovaná účetní závěrka

V následující kapitole budou uvedeny finanční výkazy konsolidované účetní závěrky společnosti Matka M a.s., které obsahují konsolidovanou rozvahu a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty za poslední tři roky (2016-2018).

V tabulce 4.2 jsou uvedeny vybrané položky konsolidované rozvahy v letech 2016-2018. Všechny údaje jsou v tis. Kč.

Tabulka 4.2 Konsolidovaná rozvaha v letech 2016-2018

Konsolidovaná rozvaha	2016	2017	2018
<b>AKTIVA</b>			
<b>AKTIVA CELKEM</b>	<b>1 231 092</b>	<b>898 883</b>	<b>1 482 780</b>
Dlouhodobý nehmotný majetek	2 059	3 301	2 401
Dlouhodobý hmotný majetek	715 565	892 077	946 682
Dlouhodobý finanční majetek	95	30	30
Cenné papíry a podíly v ekvivalenci	2 803	3 485	0
<b>Oběžná aktiva</b>	<b>498 981</b>	<b>455 074</b>	<b>519 157</b>
Zásoby	141 030	181 444	169 947
Pohledávky	239 516	256 182	258 934
Peněžní prostředky	118 435	17 449	90 276
Časové rozlišení aktiv	11 599	13 625	14 511
<b>PASIVA</b>			
<b>PASIVA CELKEM</b>	<b>1 231 092</b>	<b>1 367 592</b>	<b>1 482 780</b>
Vlastní kapitál	820 160	969 341	1 056 424
Ážio a kapitálové fondy	- 1 045	- 1 045	- 1 045
Fondy ze zisku	30 354	29 857	29 708
Výsledek hospodaření minulých let	355 531	538 824	687 821
<b>Konsolidovaný výsledek hospodaření minulých let</b>	<b>185 639</b>	<b>150 129</b>	<b>89 940</b>
Konsolidační rezervní fond	- 319	1 577	0
Rezervy	47 954	26 600	24 145
Závazky	21 867	370 578	401 510
Časové rozlišení aktiv	863	885	490
Menšinový vlastní kapitál	164	188	212

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

V tabulce 4.3 jsou uvedeny vybrané položky konsolidovaného výkazu zisku a ztráty v letech 2016-2018. Všechny údaje jsou v tis. Kč.

Tabulka 4.3 Konsolidovaný výkaz zisku a ztrát v letech 2016-2018

Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty	2016	2017	2018
Tržby	2 664 987	2 687 762	2 784 175
Náklady vynaložené na prodané zboží a služby	361 922	329 341	325 904
<b>Hrubý zisk</b>	<b>2 303 065</b>	<b>2 358 421</b>	<b>2 458 272</b>
Ostatní provozní výnosy	32 608	35 112	42 106
Ostatní provozní náklady	32 702	- 64	35 234
<b>Konsolidovaný provozní zisk</b>	<b>228 310</b>	<b>181 306</b>	<b>111 080</b>
Finanční výnosy	844	5 325	6 042
Finanční náklady	2 439	4 969	4 162
Konsolidovaný finanční výsledek hospodaření	- 1 595	357	1 880
Konsolidovaný výsledek hospodaření před zdaněním	226 715	181 663	112 960
Daň z příjmů	43 399	32 643	22 996
<b>Konsolidovaný výsledek hospodaření za účetní období</b>	<b>185 639</b>	<b>150 129</b>	<b>89 940</b>

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

#### 4.4 Analýza vybraných položek konsolidované účetní závěrky

V následující kapitole budou analyzovány vybrané položky konsolidované účetní závěrky v letech 2016–2018.

##### *Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek*

Společnost oceňuje dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek pořizovacími cenami, dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek vytvořený vlastní činností je oceňován vlastními náklady. Mezi dlouhodobý majetek se řadí takový majetek, který má dobu použitelnosti delší než jeden rok, a oceňuje se v případě hmotného majetku více než na 40 000,- Kč a v případě nehmotného musí mít pořizovací cenu vyšší než 60 000,- Kč. Dlouhodobý majetek společnost odepisuje podle druhu majetku v souladu s českou legislativou. Společnost eviduje dlouhodobý majetek pořízený formou finančního leasingu. Takový majetek se účtuje způsobem, že leasingové splátky jsou zahrnovány do věcné a časové souvislosti do nákladů. Po ukončení leasingové smlouvy je majetek

zařazen do dlouhodobého majetku. V rámci konsolidačních úprav nedochází u dlouhodobého nehmotného majetku k žádnému vyloučení vzájemných vztahů, jelikož mateřská společnost neiniciovala obchodní činnost v rámci skupiny v posledních letech.

Struktura dlouhodobého hmotného majetku je uvedena v tabulce 4.4. Všechny finanční údaje jsou v tis. Kč.

*Tabulka 4.4 Struktura DHM*

Hmotný dlouhodobý majetek	Hmotný dlouhodobý majetek před úpravou			Vyloučení vzájemných vazeb			Hmotný dlouhodobý majetek po úpravě		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Pozemky	48 456	64 196	65 185	121	121	121	48 336	64 076	65 064
Budovy, haly, stavby	342 314	451 672	464 335	0	0	0	342 314	451 672	464 335
Samostatné movité věci	189 461	260 916	267 819	9 094	7 560	6 027	180 368	253 356	261 792
Celkem za skupinu	580 231	776 783	797 338	9 214	7 681	6 147	571 017	769 103	791 191

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

Jak vyplývá z tabulky 4.4, v průběhu let byly ojediněle realizovány prodeje dlouhodobého hmotného majetku mezi společnostmi, které byly svým charakterem nevýznamné. V průběhu roku 2017 se zejména zvýšil objem samostatných movitých věcí a budov, hal a staveb. Došlo k rozšíření výroby a tím pádem k nákupu budov a také se převedly samostatné movité věci (většinou osobní automobily) z finančního leasingu do dlouhodobého majetku. V průběhu let nedošlo ke vzájemným transakcím uvnitř konsolidačního celku k nákupu a prodeji budov, hal či staveb.

#### *Finanční majetek*

Cenné papíry a majetkové účasti společnost oceňuje pořizovacími cenami. Pořizovací cena obsahuje nákupní cenu a náklady, které souvisejí s pořízením. K okamžiku sestavení konsolidované účetní závěrky jsou cenné papíry, které jsou realizovatelné, v souladu s českými předpisy oceněny na reálnou hodnotu. Reálná hodnota je vyjádřena opravnou položkou v plné výši pořizovací ceny s ohledem na postavení společnosti. Cenné papíry, které společnost drží dlouhodobě, nevchází do

konsolidace a zakládají podstatný nebo rozhodující vliv, jsou oceněny metodou ekvivalence.

Společnost eviduje dlouhodobý finanční majetek, který se skládá z finančních investic v dceřiných podnicích, které nejsou součástí konsolidačního celku. Hodnota podílu byla oceněna metodou ekvivalence, výsledná částka není více než jeden tisíc Kč. Dále se finanční majetek skládá z drobných finančních investic, které nepřesahují podíl 5 %.

Mateřská společnost využívá finanční pronájem s následnou koupí najaté věci. Takto si pronajímá nejen služební automobily, ale také jiné samostatné movité věci, které využívá ke své obchodní činnosti. Leasingové splátky, které vyplývají ze smluv o finančním pronájmu s následnou koupí najatého majetku jsou rovnoměrně účtovány do období, aby zachovaly účetní zásadu věcné a časové souvislosti. Zálohy na leasingové splátky jsou zachycené na finančním účtu poskytnutých záloh a jsou zaúčtovány v souladu se splátkovým kalendářem. Majetek je po skončení leasingu bez ohledu na pořizovací cenu zahrnut do dlouhodobého majetku a jako plně odepsaný.

#### *Pohledávky*

Společnost eviduje pohledávky z obchodního styku ve své jmenovité hodnotě. Pohledávky, která společnost nabyla podstoupením, se oceňují pořizovací cenou.

K nepromlčeným pohledávkám s ohledem na výši rizika nezaplacení pohledávek, především vzhledem k věkové struktuře pohledávek, jsou tvořeny opravné položky následujícím způsobem:

*Tabulka 4.5 Schéma výpočtu opravné položky*

Opravná položka ve výši	Délka po splatnosti pohledávky
3 %	Do 30 dnů
30 %	31 až 180 dnů
100 %	181 a více dnů

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

Pohledávky, které jsou 181 a více dnů po splatnosti, jsou vymáhány soudně.

Struktura pohledávek konsolidačního celku je uvedena v tabulce 4.6. Všechny finanční údaje jsou v tis. Kč.

Tabulka 4.6 Struktura pohledávek

Struktura krátkodobých pohledávek	Krátkodobé pohledávky před úpravou	Vyloučení vzájemných vazeb	Krátkodobé pohledávky po úpravě
r. 2016	244 653	22 307	222 346
r. 2017	273 997	33 685	240 313
r. 2018	292 656	59 161	233 495

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

Nejvyšší procentuální vyjádření pohledávek vykazuje společnost Matka M a.s., která eviduje až 90 % celkových pohledávek v porovnání s celým konsolidačním celkem. Společnost neeviduje žádné pohledávky s dobou splatností delší než 5 let v žádném období. Za poklesem pohledávek stojí velké množství odepsaných pohledávek z důvodu nedobytnosti, zamítnutí konkurzu a vyrovnání či neuspokojení pohledávek v konkurzní řízení do nákladů. Objem odepsaných pohledávek se meziročně v letech 2017-2018 zvýšil trojnásobně.

#### *Vlastní kapitál*

Společnost vykazuje základní kapitál ve výši zapsané v obchodním rejstříku u daného krajského soudu. Zvýšení či snížení základního kapitálu musí být schváleno na základě rozhodnutí valné hromady. Když taková změna není ke dni účetní závěrky zaregistrovaná, musí se vykázat jako změna základního kapitálu.

Podle vnitřních stanov společnosti se vytváří konsolidační rezervní fond. Představenstvo dané mateřské společnosti rozhoduje o jeho naplnění podle předem schváleného výsledku hospodaření za předcházející období společnosti. Společnost také zřizuje podle stanov sociální fondy a další účelové fondy. Pravidla pro jejich naplňování musí odsouhlasit představenstvo.

Následující tabulka 4.7 znázorňuje vybrané položky vlastního kapitálu v konsolidačním celku. Všechny finanční údaje jsou v tis. Kč.

Tabulka 4.7 Vybrané položky vlastního kapitálu

	Statutární a ostatní fondy	Výsledek hospodaření minulých let	Výsledek hospodaření běžného účetního období	Konsolidační rezervní fond	Vlastní kapitál celkem
Zůstatky k 1.1.2016	3 414	271 312	83 920	- 35	608 611
Rozhodnutí výsledku hospodaření – nerozdělený zisk/ztráta minulých let	0	83 920	- 83 920	0	0
Čerpání sociálního fondu	- 14	0	0	0	- 14
Konsolidační úpravy	0	299	0	0	299
Úprava konsolidačního rezervního fondu	0	0	0	- 284	- 284
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0	0	185 639	0	185 639
Konečný stav k 31.12.2016	3 401	355 531	185 639	- 319	794 252
Rozhodnutí výsledku hospodaření – nerozdělený zisk/ztráta minulých let	0	185 639	- 185 639	0	0
Čerpání sociálního fondu	- 498	0	1	0	- 497
Konsolidační úpravy	0	- 2 346	0	0	- 2 346
Úprava konsolidačního rezervního fondu	0	0	0	1 896	1 896
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0	0	150 129	0	150 129
Konečný stav k 31.12.2017	2 903	538 824	150 125	1 577	943 429
Rozhodnutí výsledku hospodaření – nerozdělený zisk/ztráta minulých let	0	150 129	- 150 129	0	0
Čerpání sociálního fondu	- 150	0	0	0	- 150
Konsolidační úpravy	1	- 1 132	0	0	- 1 131
Úprava konsolidačního rezervního fondu	0	0	0	- 1 577	- 1 577
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0	0	89 940	0	89 940
Konečný stav k 31.12.2018	2 754	687 821	89 937	0	1 030 512

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

K čerpání ze sociálního fondu konsolidačního celku nejvíce došlo v roce 2017, kdy byly uvolněny finanční prostředky k čerpání zaměstnanci podle kolektivní smlouvy.



Ve všech třech letech došlo k rozdělení zisku do nerozděleného zisku minulých let. V roce 2018 došlo k rozpuštění konsolidačního rezervního fondu z důvodu ukončení metody ekvivalence. Přehled o změnách vlastního kapitálu by nejvíce ovlivněn především hospodářským výsledkem mateřské společnosti Matka M a.s., která má až 90 % podíl na výsledku hospodaření celé konsolidační skupiny.

Základní kapitál společnosti je tvořen z 20 kusů kmenových akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 50 tis. Kč na jednu akcii, 20 kusů kmenových akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 7 500 tis. Kč na jednu akcii a 20 kusů akcií na jméno v listinné podobě ve jmenovité hodnotě 4950 tis. Kč. Společnost eviduje všechny akcie jako plně upsané a splacené.

#### *Závazky*

Dlouhodobé i krátkodobé závazky společnost vykazuje ve jmenovitých hodnotách. Společnost zařazuje mezi krátkodobé závazky také část dlouhodobých závazků k úvěrovým institucím, která je splatná do jednoho roku od rozvahového dne. Náklady na úroky, které se vztahují k úvěrovým institucím nebyly zahrnuty do pořizovací ceny majetku. Tyto náklady byly v roce 2018 ve výši 103 tis. Kč.

Struktura závazků za konsolidační celek je uvedena v tabulce 4.8. Všechny finanční údaje jsou uvedeny v tis. Kč.

*Tabulka. 4.8 Struktura závazků*

Struktura krátkodobých závazků	Krátkodobé závazky před úpravou	Vyloučení vzájemných vazeb	Krátkodobé závazky po úpravě
2016	329 057	22 307	306 751
2017	306 606	33 685	272 922
2018	399 283	34 156	365 127

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

V roce 2017 se podařilo snížit objem závazků oproti roku 2016, ale snížení závazků se nepodařilo dodržet v následujícím roce, kdy se objem závazků zvýšil téměř o 100 000 tis. Kč. Mateřská společnost vykazuje až 97 % krátkodobých závazků v porovnání s celou konsolidační skupinou.

### *Tržby*

Společnost eviduje v položce náklady na služby největší skupinu v podobě nákladů za dopravu. Dále za marketingové letáky, které jsou vytvořeny za účelem větší propagace společnosti a také velká část nákladů za služby zabírají opravu a údržbu hmotného majetku a samostatných movitých věcí. Položka provozní výnosy tvoří zejména dotace od státu a Evropské unie na podporu podnikání a dopravu svých výrobků. Provozní náklady tvoří z velké části zůstatková cena prodaného majetku.

V následující tabulce 4.9 je uvedena struktura tržeb. Všechny finanční údaje jsou uvedeny v tis. Kč.

*Tabulka 4.9 Struktura tržeb*

Výnosy z běžné činnosti	2016	2017	2018
Tržby za prodej zboží	160 867	161 567	168 063
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	2 504 120	2 526 195	2 616 112
Z toho: zahraničí	383 711	401 295	337 501
tuzemsko	2 120 409	2 124 901	2 278 612
Tržby za prodej DM a materiálu	6 619	4 853	12 901

Zdroj: vlastní zpracování, (interní materiály společnosti Matka M a.s.)

Tabulka 4.9 uvádí strukturu konsolidovaných výnosů v letech. Z tabulky 4.9 lze vyčíst, že i přes likvidaci jedné z dceřiných společností, má konsolidovaný celek stále progresivní příjmy. Společnost je zaměřena na domácí trh, kde hlavně dodává své výrobky. V roce 2018 je jen mírný propad v tržbách v zahraničí.

Položky finanční výnosy a náklady vytváří zejména kurzové zisky a ztráty, jelikož společnost dováží své zboží i do okolních států a obchoduje v eurové měně. Kurzové rozdíly vznikají v důsledku pohybu kurzu domácí měny k cizí měně a společnost musí přepočítat zboží k jednotnému kurzu vydávaný Českou národní bankou k 31. 12. daného roku. Bohužel kurzové ztráty převyšují kurzové zisky a vzniká záporný kurzový rozdíl.

## 4.5 Ekonomická analýza konsolidované účetní jednotky

Poslední částí diplomové práce je porovnání ekonomické situace konsolidačního celku v letech 2016–2018 a po likvidaci jedné z dceřiných společností. Pro zhodnocení jsou vybrány nejběžnější finanční ukazatele, které slouží k finanční analýze konsolidovaného celku.

V následující tabulce 4.10 jsou uvedeny vybrané finanční ukazatele konsolidačního celku za poslední tři roky. Údaje, které byly použity v analýze, byly platné k 31. 12. daného roku. Při výpočtu byly použity vzorce z kapitoly 3.2.4 Ekonomické zhodnocení konsolidačního celku.

Tabulka 4.10 Porovnání finančních ukazatelů v letech 2016-2018

Finanční ukazatelé	2016	2017	2018
<b>Ukazatelé rentability</b>			
ROA	50 %	37 %	37 %
ROE	23 %	15 %	9 %
ROS	7 %	6 %	3 %
ROC	8 %	6 %	3 %
<b>Ukazatelé likvidity</b>			
Běžná likvidita	0,35	0,05	0,25
Krátkodobá likvidita	1,05	0,80	0,96
Dlouhodobá likvidita	1,47	1,34	1,42
<b>Ukazatelé zadluženosti</b>			
Míra zadluženosti vlastního kapitálu	50 %	41 %	40 %
Míra celkové zadluženosti	33 %	29 %	29 %
Úrokové krytí	481,48	23 751,16	5 367,23
<b>Ukazatelé aktivity</b>			
Obrat celkových aktiv	2,16	1,97	2,64
Obrat zásob (rok)	18,90	14,81	16,38
Doba obratu zásob (dnů)	19	25	22
Obrat pohledávek (rok)	11,23	10,57	10,77
Doba obratu pohledávek (dnů)	33	35	34

Zdroj: vlastní zpracování, (výroční zprávy konsolidované společnosti Matka M a.s.)

Ekonomická situace konsolidačního celku v letech se nijak zásadně nezměnila po vyloučení jedné dceřiné společnosti, která byla zlikvidována v průběhu roku 2018.

Můžeme očekávat výraznější změnu v nastávajícím roce, kdy se konsolidační celek zcela odpojí od této dceřiné společnosti po celé účetní období.

Z analýzy vyplývá, že konsolidační skupina je málo zadlužená, celková zadluženost se pohybuje okolo 30 %. Úrokové krytí znamená, že celkový zisk pokryje úrokové platby právě tolikrát, kolikrát je úrokové krytí. V průběhu let bylo nejvyšší úrokové krytí v roce 2017, kdy celkový zisk pokryl 23 751,16 krát úrokové platby. Bylo to z důvodu nízkých úrokových nákladů v daném roce. Společnost nemá v žádném případě problémy dostát svým závazkům.

Konsolidační celek má velmi dobrou dobu obratu jak zásob, tak pohledávek. Ukazatele jsou v blízkém rozestupu, což naznačuje, že společnost se nemusí dostat do finančních problémů, kvůli problémům se splatností svých pohledávek a závazků. Tím pádem není ohrožen nedostatek finančních prostředků. Nízká doba obrátů zásob také znamená, že zásoby neleží zbytečně na skladě a tím nedochází k jejímu zastarání a znehodnocení.

Celkově je konsolidační celek v dobré ekonomické kondici, díky dceřiným společnostem je společnost v podstatě samostatná, a ne příliš závislá na ostatních podnicích. Navíc poskytuje své služby jiným společnostem.

## 5 Závěr

Diplomová práce byla zaměřena na analýzu a zhodnocení procesu konsolidace u vybraného obchodního subjektu. Ve spojitosti s metodami konsolidace byly definovány a vysvětleny důležité pojmy související s problematikou konsolidace, dále pak objasnění vymezení konsolidačního celku a dalších důležitých postupů a pravidel. Z těchto pojmů je na místě vyzvednout míru vlivu a míru účasti, které jsou podstatné pro výběr správné metody. Byl objasněn výklad právní úpravy v České republice k sestavení konsolidované účetní závěrky a také základní termíny pro sestavení konsolidované účetní závěrky podle IFRS a nastínění největších rozdílů týkající se této oblasti.

V úvodní části diplomové práce byly vysvětleny teoretické poznatky týkající se problematiky konsolidované účetní závěrky. V první části byla vysvětlena právní úprava konsolidované účetní závěrky podle českých předpisů. V druhé části byly objasněny složky konsolidované účetní závěrky a ve třetí části druhé kapitoly bylo uvedena problematika k ujasnění zařazení účetní jednotky do konsolidačního celku.

Třetí kapitola se věnovala procesu konsolidace a jeho jednotlivých fází, které byly rozděleny do třech skupin. A to přípravné fáze, vlastní proces konsolidace a sestavení konsolidované účetní závěrky, a na závěr audit konsolidované účetní závěrky. V přípravné části bylo popsáno, co je třeba určit, aby mohla navázat na druhou fázi – vlastnímu procesu konsolidace. Nakonec byla popsána závěrečná fáze konsolidace, a to následný audit konsolidované účetní závěrky.

V praktické části se analyzoval proces konsolidace u vybrané obchodní společnosti v posledních třech letech (2016-2018), a také zda má vliv vyloučení jedné z dceřiných společností z konsolidačního celku na ekonomickou situaci společnosti.

V úvodu čtvrté kapitoly byla představena obchodní společnost, její předmět podnikání a vize do budoucna. Představení společnosti bylo doplněno o schéma konsolidačního celku.

První analýze podlely konsolidační pravidla, které mateřské společnost Matka M a.s. nastavila k ujasnění předpisů vedoucí k sestavení konsolidované účetní závěrky.

Druhá analýza byla zaměřena na vybrané položky konsolidačních účetních výkazů. Z analýzy jsme se dozvěděli, že 90 % výše hodnoty všech položek obsažených v konsolidovaných účetních výkazech tvoří mateřská společnost. Dceřiné společnosti jen doplňují obchodní činnost mateřské společnosti, a pomáhají ji k samostatnosti.

Po celkovém zhodnocení můžeme konstatovat, že v průběhu let nebyla narušena integrita konsolidačního celku, ani přes likvidaci jedné z dceřiných společností a konsolidační skupina se nadále rozvíjí progresivním tempem. Toto tempo můžeme očekávat i v budoucích letech.

Problematika konsolidace je poměrně složitá a rozsáhlá. Vytvoření konsolidovaných účetních výkazů zabere mnoho času. Není to tedy jednorázový proces. Proces konsolidace trvá několik měsíců, od získání individuálních účetních závěrek přes vlastní proces konsolidace k auditu a zveřejnění konsolidovaných účetních výkazů.

## Seznam použité literatury

### Odborná kniha

BŘEZINOVÁ, Hana. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-603-8.

ELLIOTT, Barry and Jamie ELLIOTT. *Financial Accounting and Reporting*. 16th ed. Harlow: Pearson, 2013. 877 p. ISBN 978-0-273-77817-2.

HARNA, Lubomír. *Konsolidovaná účetní závěrka: komentář: kvalifikovaný výklad změn, platných od roku 2002 na základě opatření MF*. Praha: Bilance, 2002, 53 s. ISBN 80-86371-31-X.

HORNICKÁ, Renáta, Libor VAŠEK a kol. *Konsolidace a ekvivalence majetkových účastí dle IFRS*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 348 s. ISBN 978-80-7357-969-2.

LOJA, Radka a Radek JONÁŠ. *Konsolidovaná účetní závěrka podle českých předpisů v příkladech*. Praha: 1. VOX, 2016. 156 s. ISBN 978-80-87480-52-6.

MÁČE, Miroslav. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada Publishing, 2018. 608 s. ISBN 978-80-271-2385-8.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2019. Finanční řízení. 160 s. ISBN 978-80-271-2028-4.

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2019*. 25. vyd. Praha: Grada Publishing, 2019. 192 s. ISBN 978-80-271-2249-3.

ZELENKÁ, Vladimír a Marie ZELENKOVÁ. *Konsolidace účetních výkazů: principy a praktické aplikace*. 2. vyd. Osnice: Ekopress, 2018. 551 s. ISBN 978-80-87865-43-9.

## Elektronické dokumenty a ostatní

*DReport: listopad 2018* [online]. 2018, 1.11.2018, , 12 s. [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: [https://www.dreport.cz/wp-content/uploads/Accounting\\_news\\_cz\\_11\\_2018.pdf](https://www.dreport.cz/wp-content/uploads/Accounting_news_cz_11_2018.pdf)

DVOŘÁKOVÁ, Petra, Tereza GLUZOVÁ a Libor VAŠEK. *AUDITOR: Konsolidace z pohledu zpracovatele* [online]. Komora auditorů České republiky, 2016, **2016**(4) [cit. 2020-03-04]. ISSN 1210-9096. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/3069/casopis-auditor-c-4-2016.pdf>

Fučík & Partneri. *Rozhovor s Alicí Šrámkovou – Konsolidace? Může se týkat právě Vás!* [online]. 2017, 7. dubna 2017 [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/rozhovor-s-alici-sramkovou-konsolidace-muze-se-tykat-prave-vas/>

KENTON, Will. Investopedia. *Proportional Consolidation* [online]. 13.2.2018 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/p/proportional-consolidation.asp>

MARTÍNKOVÁ, Martina. *Sestavení výroční zprávy* [online]. 8. 8. 2014 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/sestaveni-vyrocní-zpravy/>

MátiDal. *ZPRÁVA O VZTAZÍCH A JEJÍ NÁLEŽITOSTI* [online]. 2019 [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://www.matidal.cz/novinky/2019/03/19/zprava-o-vztazich-jeji-nalezitosti/>

NOVÁKOVÁ, Lucie. *AUDITOR: Zpráva auditora ke konsolidované účetní závěrce* [online]. Komora auditorů České republiky, Praha, 2017, **2017**(6) [cit. 2020-03-30]. ISSN 1210-9096. Dostupné z: <https://www.kacr.cz/file/4413/casopis-auditor-c-6-2017.pdf>

ZELENKA, Vladimír a Marie Zelenková. *Konsolidovaná účetní závěrka* [online]. 2018, 7. 7. 2017 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/konsolidovana-ucetni->



zaverka-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EmtBL-kb09JE-  
8GYIV1ISxprJfTGJxQrnQ/

## **Ostatní zdroje**

Český účetní standart č. 020 *Konsolidovaná účetní závěrka*

Vyhláška č. 500/2002 Sb., Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

## Seznam zkratek

BÚO	-	Běžné účetní období
ČÚS	-	České účetní standardy
CPVE	-	Cenné papíry a podíly v ekvivalenci
DHM	-	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	-	Dlouhodobý nehmotný majetek
DM	-	Dlouhodobý majetek
IFRS	-	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
KR	-	Konsolidační rozdíl
KRF	-	Konsolidovaná rezervní fond
KÚJ	-	Konsolidující účetní jednotka v konsolidované účetní jednotce
MP	-	Menšinový podíl
PC	-	Pořizovací cena včetně vedlejších výdajů související s pořízením
ROA	-	Rentabilita aktiv
ROC	-	Rentabilita kapitálu
ROE	-	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	-	Rentabilita provozních tržeb
PHVE	-	Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci
ÚJ	-	Účetní jednotka
VHBÚO	-	Výsledek hospodaření běžného účetního období
ZK	-	Základní kapitál
ZOK	-	Zákon o obchodních korporacích

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 24. 4. 2020

  
.....  
Bc. Petra Gajdůšková

## Seznam příloh

Příloha 1 Uspořádání a označování položek konsolidované rozvahy a konsolidovaného výkazu zisku a ztráty

Příloha 2 Harmonogram prací

Příloha 3 Příklad zprávy nezávislého auditora na konsolidovanou účetní závěrku